

KYRÖN SEUDUN OSUUSPANKKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2019

Yritys- ja yhteisötunnus: 0133703-5
Postiosoite: Kyröntie 31, 21800
KYRÖ
Käyntiosoite: Kyröntie 31, Kyrö
Kotipaikka: Pöytyä

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2019

Sisällys

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2019	1
POP Pankki -ryhmä	1
Toimintaympäristö	1
Pankin liiketoiminta	2
Tulos	3
Tase	4
Vapaaehtoiset ja lakisääteiset rahastot	7
Vakavaraisuuden hallinta	7
Riskienhallinta	10
Hallinto ja henkilöstö	15
Yhteiskuntavastuu	20
Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	20
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2020	21
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä	21
Tunnuslukujen laskentakaavat	22
Tilinpäätös	23
Kyrön Seudun Osuuspankin tuloslaskelma	23
Kyrön Seudun Osuuspankin tase	24
Kyrön Seudun Osuuspankin rahoituslaskelma	26
Liitetiedot	27
Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	55
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	56
Hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksestä	56
Tilinpäätösmerkintä	56

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2019

Kyrön Seudun Osuuspankki on itsenäinen osuuspankki, joka on perustettu vuonna 1930. Vuosi 2019 oli pankin 89. toimintavuosi. Pankki toimii Varsinais-Suomen alueella. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pienyrityksiä.

Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä yli 4 800. Pankilla on yhteensä yksi konttori Pöytyällä. Konttoreissa asiointiin lisäksi asiakkaat käyttävät verkkopankki- ja mobiilipankkipalveluita sekä käteisautomaatteja. Pääosa asiakkaiden peruspalvelutapahtumista tapahtuu itsepalveluna. Vuoden lopussa yli 2 200 pankin asiakkaalla oli verkkopankkipankkisopimus. Asiakas voi hoitaa pankkiasioitaan sähköisesti joko verkkopankissa tai mobiilipankissa.

POP Pankki -ryhmä

Kyrön Seudun Osuuspankki on paikallisesti ja alueellisesti toimiva osuuspankki, joka kuuluu POP Pankki -ryhmään. Kyrön Seudun Osuuspankki on POP Pankkiliitto osk:n jäsen ja se kuuluu 31.12.2015 toimintansa aloittaneeseen POP Pankkien yhteenliittymään. POP Pankkien yhteenliittymän muodostavat 26 itsenäistä osuuspankkia, keskusyhteisö POP Pankkiliitto osk ja näiden konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, joista merkittävin on POP Pankkien keskusluottolaitos Bonum Pankki Oyj. POP Pankkiliitto osk toimii POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

POP Pankkien yhteenliittymä on laissa talletuspankkien yhteenliittymästä tarkoitettu yhteenliittymä, jonka keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. POP Pankki -ryhmään kuuluvat myös POP Holding Oy ja Suomen Vahinkovakuutus Oy, jotka eivät ole keskinäisen vastuun piirissä.

Toimintaympäristö

Vuonna 2019 talouden kasvuvauhti hidastui. USA:n ja Kiinan kauppasota hidasti muutenkin jännitteisen maailmankaupan volyymikehitystä, ja myös EU:n vienti USA:han pieneni. Yhdessä Britannian lähestyvän EU-eron kanssa tämä painoi EU:n talouden kehitystä.

Euroopan keskuspankki jatkoi markkinoiden tukemista velkakirjojen osto-ohjelmalla ja alentamalla talletuskorkoa -0,5 %:iin. Odotukset korkojen noususta siirtyivät näin selvästi kauemmas tulevaisuuteen. Sekä lyhyet että pitkät korot olivatkin kesällä ennätysellisen alhaisia. Alhainen korkotaso ja rahoituksen hyvä saatavuus ovat tukeneet osake- ja kiinteistömarkkinoita.

Suomen viennin näkymiä heikensivät tärkeimpien vientimaiden Saksan ja Ruotsin hidas talouskehitys. Talouskasvun hidastuminen näkyi yritysten odotusten heikkenemisenä ja investointien alhaisena määränä. Ennätysellisen korkealla tasolla ollut rakentaminen on sekin kääntynyt laskuun. Työmarkkinoilla jännitteet olivat kasvussa ja vuoden lopulla nähtiin joitakin työtaistelutoimenpiteitä. Työllisyysaste parani ja työttömyys aleni, mutta kehitys hidastui vuoden jälkipuolella.

Maatalouden yleistilanne jatkui haastavana, mutta ympäristökysymysten lisääntynyt painoarvo on tukenut metsä- ja biotalouden investointien kasvua.

Maltillinen inflaatio ja alhainen korkotaso ovat kasvattaneet kuluttajien ostovoimaa. Voimakas asuntorakentaminen kasvukeskuksissa ja vuokra-asuntojen tarjonnan kasvu puolestaan ovat pitäneet asuinkustannusten nousua kurissa. Koko maan tasolla asuntojen hintakehitys on tasaantunut, mutta alueellinen hintakehitys on entistä eriytyneempää.

Vuoden aikana kotitalouksien korkea velkaantuneisuus nousi keskeiseksi huolenaiheeksi. Valtiovarainministeriö asetti työryhmän selvittämään asiaa, ja loppuvuonna työryhmä päätyi esittämään velkakattoja yksityishenkilöille sekä rajoituksia taloyhtiölainoille.

Pankin liiketoiminta

Kyrön Seudun Osuuspankin liiketoiminnan kasvu ja tulos saavuttivat pankin liiketoimintasuunnitelmassaan tilikaudelle asettamat tavoitteet. Kyrön Seudun Osuuspankin liiketoiminnan kasvu ja tuloskehitys jatkuivat odotusten mukaisesti tilikauden aikana. Pankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti parantamaan kannattavuuttaan ja asiakaspalvelua.

Kyrön Seudun Osuuspankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen yhteistyökumppaneidensa sijoitus- ja vakuutustuotteita.

Pankin sijoitustuotevalikoimaan kuuluvat yhteistyökumppaneiden, Sp-Rahastoyhtiö Oy:n ja UB Omaisuudenhoito Oy:n, sijoitusrahastot. Pankki laajensi rahastotarjontaansa maaliskuussa 11 uudella POP-rahastolla, jotka sopivat niin kokeneille sijoittajille hajautukseen kuin uusille asiakkaille kuukausisäästämiseen. Marraskuussa POP rahastojen hallinnointi siirrettiin Aktia Rahastoyhtiö Oy:stä Sp-Rahastoyhtiö Oy:hyn osana Säästöpankkiryhmän kanssa aiemmin solmittua tuoteyhteistyötä. Arvopaperipalveluissa yhteistyökumppanina on Nordnet Bank Ab Suomen sivuliike.

Pankin välittämät eläke- ja säästövakuutustuotteet tuottavat Aktia Henkivakuutus Oy ja Sp-Henkivakuutus Oy sekä lainavakuutustuotteet AXA konserni ja Sp-Henkivakuutus Oy. Yhteistyön tarkoituksena on turvata kilpailukykyiset eläke-, säästö- ja lainavakuutuspalvelut POP Pankkien asiakkaille.

Henkilöasiakkaiden vahinkovakuutuspalveluissa pankki tekee yhteistyötä POP Pankki -ryhmään kuuluvan Suomen Vahinkovakuutus Oy:n kanssa, joka käyttää markkinointinimeä POP Vakuutus.

Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 12 019 tuhatta euroa.

POP Pankki -ryhmä panostaa vahvasti digitaalisten palveluiden kehittämiseen. Pankin mobiilisovellukseen POP Mobiiliin tuotiin vuoden aikana useita uusia ominaisuuksia, joista merkittävien oli sijoitusrahastojen merkintä ja hallinnointi. Sähköistä pankkiasiointia tukee mm. tiettyjen asiakirjojen sähköinen allekirjoitus sekä uudistettu verkkotapaamissovellus, POP Verkkohetki., jonka avulla asiakkaat tavoittavat pankin henkilökunnan joustavasti.

POP Pankkien keskusluottolaitoksena toimii POP Pankkiliiton omistama Bonum Pankki Oyj. Bonum Pankki vastaa POP Pankin asiakkaiden maksuliikenteeseen ja Visa-korttien liikkeelle laskuun liittyvistä palveluista sekä hoitaa POP Pankkien tukkuvarainhankintaa laskemalla liikkeeseen sijoitustodistuksia ja joukkovelkakirjalainoja.

Bonum Pankki vastaa myös POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiusvaatimuksen täyttämisestä.

POP Pankki -ryhmä on käynnistänyt pankkitoiminnassa käytettävien tietojärjestelmien mittavan uudistuksen yhdessä Säästöpankkiryhmän ja Oma Säästöpankin kanssa. Uuden järjestelmäkonaisuuden toimittaa yhdysvaltalainen Cognizant, jolla on laaja kokemus pankkijärjestelmien implementoinneista eri maissa. Uudistushankkeen tavoitteena on modernin tietojärjestelmän avulla kehittää asiakaspalvelua ja alentaa IT-kuluja. Osana peruspankkijärjestelmien uudistusta omistajat myivät IT-palvelutoimittaja Samlinkin osakkeet Cognizantille 1.4.2019. Osakekaupalla

ei ole vaikutusta pankin vuoden 2019 tulokseen, koska osakkeet on luokiteltu käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattaviin osakkeisiin, joiden myyntitulo merkitään suoraan omaan pääomaan.

Tulos

Kyrön Seudun Osuuspankin liikevoitto oli 717 tuhatta euroa (836 tuhatta euroa vuonna 2018). Liikevoitto pieneni edellisestä vuodesta 14,2 prosenttia. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 0,7 prosenttia (0,9). Pankin kulu-tuotto -suhde oli 65,0 prosenttia (79,0).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2019	01-12/2018	Muutos-%)	01-12/2017	Muutos-% **)
Korkokate	1 323	1 270	4,2	1 291	-1,6
Nettopalkkiotuotot	592	518	14,2	411	25,9
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	381	-55	...	0	
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot	9	21	-54,1		
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot				366	
Muut tuotot	226	124	83,0	97	26,8
Tuotot yhteensä	2 531	1 877	34,8	2 165	-13,3
Henkilöstökulut	-640	-521	22,9	-567	-8,1
Muut hallintokulut	-723	-697	3,7	-669	4,1
Muut kulut	-282	-265	6,3	-243	8,9
Kulut yhteensä	-1 645	-1 483	10,9	-1 480	0,2
Kulu-tuotto -suhde	64,99	79,01		68,34	
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatusta rahoitusvaroista	-173	406	...		
Arvon alentumistappiot luotoista				-18	
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumiset	4	36	-88,9	0	
Liikevoitto	717	836	-14,2	668	25,1
Tilikauden voitto	575	644	-10,8	149	...
*) Muutos 2019-2018					
**) Muutos 2018-2017					

Pankin korkokatteeksi muodostui 1 323 tuhatta euroa (1 270). Korkokate kasvoi haastavassa markkinatilanteessa 4,2 prosentilla edelliseen tilikauteen verrattuna.

Korkotuottojen määrä oli 1 621 tuhatta euroa (1 588), jossa kasvua edellisvuodesta oli 2,1 prosenttia. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen korkotuotot. Korkokulut olivat 298 tuhatta euroa (317). Korkokulut vähenivät edelliseen tilikauteen verrattuna 6,1 prosenttia. Korkokulut koostuivat pääasiassa yleisön talletuksille maksetuista koroista.

Nettopalkkiotuotot olivat 592 tuhatta euroa (518). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 713 tuhatta euroa (628) ja palkkiokulujen 121 tuhatta euroa (110). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 159 tuhatta euroa (134), Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 165 tuhatta euroa (163), palkkiot maksuliikenteestä 287 tuhatta euroa (256), palkkiot omaisuuden hoidosta ja lainopillisista tehtävistä 82 tuhatta euroa (53) ja palkkiot takauksista 7 tuhatta euroa (8). Palkkiotuottojen kasvuun vaikuttivat esim. hinnoittelumuutokset sekä lainopillisten tehtävien palkkioiden kasvu. Palkkiokulut kasvoivat edellisvuodesta 10,7 prosenttia.

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotoiksi muodostui 381 tuhatta euroa (-55). Erään sisältyi tuloksen kautta käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen myyntivoittoja ja -tappioita 6 tuhatta euroa (0) sekä näiden realisoitumattomia arvostusvoittoja ja -tappioita 374 tuhatta euroa (-55).

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 9 (21) tuhatta euroa. Tästä myyntivoitot ja -tappiot olivat -2 (-2) tuhatta euroa.

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista, sijoituskiinteistöjen nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään 226 tuhatta euroa (124). Saadut osingot olivat 140 tuhatta euroa (49), jossa kasvua edellisvuoteen oli 91 tuhatta euroa. Sijoituskiinteistöjen nettotuotoksi muodostui -7 tuhatta euroa (-12). Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 7,4 prosentilla 94 tuhanteen euroon (87).

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 640 tuhatta euroa (521), mikä oli 22,9 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulujen kasvu johtui henkilövaihdosten aiheuttamasta lisäyksestä vuonna 2019, palkkiovarauksista sekä eläkevarauksesta vuodelle 2020.

Muut hallintokulut kasvoivat 3,7 prosenttia, 723 tuhanteen euroon (697). Muut kulut, 282 tuhatta euroa (265), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 47 tuhatta euroa (53). Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 10,7 prosenttia, 234 tuhanteen euroon (212). Kulujen kasvaminen johtui mm. POP-keskuksen lisääntyneistä kehittämiskuluista ja muista maksuista.

Tilikaudella kirjattiin odotettavissa olevia luottotappioita tuloslaskelmaan yhteensä 138 tuhatta euroa (-509). Erä muodostuu luotoista ja takauksista kirjatusta odotettavissa olevien tappioiden lisäyksestä 142 tuhatta euroa (-473) ja käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien rahoitusvarojen odotettavissa olevien tappioiden vähennyksestä -4 tuhatta euroa (-36). Toteutuneita luottotappioita kirjattiin katsauskaudella 31 tuhatta euroa (69) ja palautuksia aikaisemmin toteutuneiksi luottotappioiksi kirjatusta saamisista 0 tuhatta euroa (-2). Rahoitusvaroitusta kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tuloksessa oli 169 tuhatta euroa (-442).

Arvonalentumistappiot luotoista pysyivät edelleen vähäisinä.

Tase

Pankin tase kasvoi vuoden 2019 aikana 1,1 prosenttia ja oli vuoden lopussa 103 733 tuhatta euroa (102 641). Taseessa olevien luottojen määrä oli 83 463 tuhatta euroa. Luottojen keski-korko oli 1,8 prosenttia. Talletusten määrä oli 76 921 tuhatta euroa ja niiden keski-korko 0,2 prosenttia.

Kyrön Seudun Osuuspankin taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2019	31.12.2018	Muutos-% **)	31.12.2017	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	83 463	80 034	4,3	77 669	3,0
Luotot	83 463	80 034	4,3	77 669	3,0
Sijoitukset	19 635	21 832	-10,1	15 433	41,5
Saamiset luottolaitoksilta	4 379	10 292	-57,4	6 990	47,2
Saamistodistukset	3 919	1 539	...	1 791	-14,1
Osakkeet ja osuudet	11 070	9 790	13,1	6 418	52,5
Kiinteistöt	267	211	26,5	233	-9,6
Yleisön talletukset *)	76 921	76 574	0,5	72 711	5,3
Velat luottolaitoksille	11 510	11 007	4,6	5 511	99,7
Oma pääoma	11 828	11 573	2,2	11 984	-3,4
Tilinpäätössiirtojen kertymä	2 421	2 421	0,0	2 390	1,3
ROA %	0,6	0,8		0,7	
ROE %	4,2	6,0		4,5	
Omavaraisuusaste	13,3	13,2		14,8	
Vakavaraisuussuhde	20,03%	21,40 %		24,62 %	
*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta					
**) Muutos 2019-2018					
***) Muutos 2018-2017					

Luotonanto

Kyrön Seudun Osuuspankin luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 83 463 tuhatta euroa (80 034). Pankin valtion varoista välittämät luotot sisältyvät pankin taseeseen erään Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Niiden määrä vuoden lopussa oli 46 tuhatta euroa (159).

Luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 25 671 tuhatta euroa. Luotonannon nettolisäys oli 3 429 tuhatta euroa eli 4,3 prosenttia.

Luotonanto kasvoi erityisesti yksityisille henkilöille. Vuoden aikana tuli 175 palvelun omaavaa asiakasta. Luottoja heille myönnettiin 4 139 690 euroa ja talletukset lisääntyivät 2 796 571 euroa.

Yli 90 päivää erääntyneet ja perinnässä olevat saamiset olivat vuoden lopussa 591 tuhatta euroa (172) eli 419 tuhatta euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Yli 90 päivää erääntyneet saamiset yhteensä olivat 1,1 prosenttia (0,6) kokonaisluotonannon ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 308 tuhatta euroa (300) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista. Muihin takauksiin sisältyvät pankin antamat omavelkaiset takaukset omasta ja muiden POP Pankkien puolesta Bonum Pankki Oyj:lle liittyen pankkien tekemään maksuliiketiisopimukseen.

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 3 609 tuhatta euroa (3 722) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.6.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 4 379 tuhatta euroa (10 292). Määrä oli 5 912 tuhatta euroa pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 3 919 tuhatta euroa (1 539), mikä on 154,6 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 11 070 tuhatta euroa (9 790). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 2 467 tuhatta euroa (2 549) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 8 603 tuhatta euroa (7 242). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 267 tuhatta euroa (211). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 164 tuhatta euroa (132) ja sijoituskiinteistöjen arvo 102 tuhatta euroa (78). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 1.6.

Tilikauden aikana aktivoitiin taseeseen 81 tuhannella eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusrannusmenoja. Pankin ulkoalueiden asfaltointi uudistettiin ja myös torin puoli pankin osalta perusrannustettiin ja uudistettiin ilmettä.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 76 921 tuhatta euroa (76 574). Talletukset kasvoivat vuoden aikana 346 tuhatta euroa eli 0,5 prosenttia.

Talletukset käyttö- ja säästämistileillä kasvoivat vuoden aikana 756 tuhatta euroa eli 1,3 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 58 874 tuhatta euroa (58 118). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilin vähennys oli 410 tuhatta euroa eli 2,2 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 18 046 tuhatta euroa (18 456).

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille.

Velat luottolaitoksille olivat 11 510 tuhatta euroa (11 007). Erä sisältää muiden luottolaitosten pankkiin tekemät talletukset sekä pankin muut velat muille luottolaitoksille.

Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätös vaiheen siirtävistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 11 828 tuhatta euroa (11 573). Lisäystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 255 tuhatta euroa. Osuuspääoma väheni tilikauden aikana 244 tuhatta euroa (429). Kyrön Seudun Osuuspankki ei ole laskenut liikkeelle POP Osuuksia.

Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 38 tuhatta euroa (27). Määrä koostui käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta arvostettujen rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta -17 tuhatta euroa (-31) sekä odotettavissa olevista luottotappiosta 55 tuhatta euroa (58).

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 2 421 tuhatta euroa (2 421), josta luottotappiovaraus oli 2 421 tuhatta euroa (2 421). Vuonna 2019 ei tehty luottotappiovarausta (30 tuhatta euroa). Varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 3,6 prosenttia saamisista. Varauksesta 645 tuhatta euroa on siirretty vararahaan. Poistoeroa ei ole.

Vapaaehtoiset ja lakisääteiset rahastot

Pankit ovat velvollisia maksamaan Rahoitusvakuusvirastolle talletussuojamaksua ja vakuusmaksua. POP Pankki –ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Ryhmän talletuspankkeja ovat POP Pankit ja Bonum Pankki Oyj ja ryhmälle määrätty talletussuojamaksu vuonna 2019 oli 2 938 tuhatta euroa. Osuuspankki on vanhan talletussuojarahaston jäsen ja talletussuojamaksu katettiin kokonaisuudessaan vanhan talletussuojarahaston varoista. Vakausmaksu määrättiin talletussuojamaksun tavoin ryhmälle ja pankin osuus vakausmaksusta katettiin vuosina 2013 – 2014 maksetuista pankkiveroista. Talletussuojarahaston varoista korvataan tallettajan samassa talletuspankissa olevat korvauskelpoiset talletukset enintään 100 000 euroon asti.

Kyrön Seudun Osuuspankki kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat. Myös sijoittajien korvausrahaston osalta POP Pankki –ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään yhtenä pankkina. Korvausrahastosta korvataan enintään 20 000 euroa.

Vakavaraisuuden hallinta

Kyrön Seudun Osuuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyys turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa. POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla vakavaraisuuden hallinta perustuu yhteenliittymän keskusyhteisön hallintoneuvoston vahvistamiin vakavaraisuuden hallinnan periaatteisiin, sekä keskusyhteisön hallituksen kaikille jäsenluottolaitoksille vahvistamiin pääomasuunnittelun menetelmiin.

Pankki toimii strategiansa mukaisesti vähittäispankkitoiminnassa. Toimimalla vain tällä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavina ja toiminnan laatuun nähden pieninä. Pankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus, joka myös määrittelee toimintaan liittyvät riskirajat. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissaan pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso kyetään ylläpitämään.

Pankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuu-

ryhmiin ja vähittäissaamisten ryhmässä on määritelty luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat. Kyrön Seudun Osuuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Pankki on Finanssivalvonnan myöntämän luvan nojalla vapautettu POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisön päätöksellä omien varojen vaateesta ryhmän sisäisille erille sekä suurten vastapuolten rajoituksista keskusluottolaitoksen ja jäsenpankkien välisille erille.

Kyrön Seudun Osuuspankin omat varat (TC) yhteensä olivat 12 816 tuhatta euroa (12 661), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 6 735 tuhatta euroa (6217). Ensisijainen pääoma (T1) oli 12 759 tuhatta euroa, josta ydinpääoman (CET1) osuus oli 12 678 tuhatta euroa ja ensisijaisten lisäpääomien (AT1) osuus oli 81 tuhatta euroa. Toissijainen pääoma (T2) oli 57 tuhatta euroa.

EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 ei tunnista Kyrön Seudun Osuuspankki liikkeeseen laskemia lisäosuuksia sääntelyn määrittelemiksi päämainstrumenteiksi, joten lisäosuus ei ole sääntelyn mukaan jäsenluottolaitoksen omien varojen erä. Vakavaraisuusasetusta sovelletaan 1.1.2014 alkaen, mutta lisäosuuksia koskevien siirtymäsäännösten osalta soveltaminen muuttuu asteittain niin, että lisäosuudet vähenevät asteittain ja poistuvat kokonaisuudessaan pankin omista varoista vuonna 2022. Kyrön Seudun Osuuspankki omiin varoihin sisältyi 31.12.2019 siirtymäsäädöksen piirissä käsiteltäviä lisäosuuksia 255 tuhatta euroa.

Kyrön Seudun Osuuspankki voi laskea liikkeelle ydinpääomaan luettavia POP Osuuksia. Kyrön Seudun Osuuspankki ei ole laskenut liikkeelle uusia POP Osuuksia.

Kyrön Seudun Osuuspankin vakavaraisuussuhde säilyi edelleen hyvällä tasolla, vaikka pankin vakavaraisuussuhde laski 1,32 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 20,03 prosenttia. Ensisijaisen pääoman (T1) suhde riskipainotettuihin eriin oli 19,95 % (21,27 %).

POP Pankki -ryhmä julkistaa nk. Pilari III -vakavaraisuustiedot erillisessä raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös ja Pilari III -raportti on saatavissa keskusyhteisön toimitalosta osoitteesta Hevosenkenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

Vakavaraisuuslaskennan pääerät, tuhatta euroa

	Emo	
	2019	2018
Omat varat		
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	12 806	13 156
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-129	-707
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	12 678	12 449
Ensisijainen lisäpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	81	133
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut		0
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	81	133
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	12 759	12 582
Toissijainen pääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	57	80
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	57	80
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	12 816	12 661
Riskipainotetut erät yhteensä	63 969	59 166
josta luotto- ja vastapuoliriskin osuus	58 752	54 657
josta vastuun arvonoinniskurssi (CVA)		
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)	1 280	889
josta operatiivisen riskin osuus	3 938	3 621
Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomapuskuri (2,5%)	1 599	1 479
Vastasyklinen pääomapuskuri	18	
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	19,82 %	21,04 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin erin (%)	19,95 %	21,27 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	20,03 %	21,40 %

Vähimmäisomavaraisuusaste

Pankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 12,13 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin.

	2019	2018
Ensisijainen pääoma	12 759	12 582
Vastuiden kokonaismäärä	105 223	104 033
Vähimmäisomavaraisuusaste	12,13 %	12,09 %

Kyrön Seudun Osuuspankin vakavaraisuuden kehitykseen vaikuttivat luottokannan kasvu, vakuuttariskin riskipainotettu määrä sekä operatiivisen riskin riskipainotettu määrä.

Pankin vakavaraisuuden odotetaan tulevaisuudessakin täyttävän vaaditun 10,5 %:n vähimmäistason, joka koostuu 8 %:n vähimmäistasosta ja 2,5 %:n kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta. Finanssivalvonnan johtokunta ei ole asettanut muuttuvaa lisäpääomavaadetta vuonna 2019 kotimaisille saamisille, joista pankin saamiset pääasiallisesti muodostuvat. Lisäpääomavaatimus voidaan tarvittaessa asettaa 0-2,5 %:n tasolle.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, markkinariskit sisältäen korko- ja hintariskit, rahoitusriskit, kiinteistöriskit sekä strategiset ja operatiiviset riskit. Pankki seuraa riskikartalla eri riskien keskinäisiä riippuvuuksia.

Riskienhallinta POP Pankkien yhteenliittymässä

POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla riskienhallinta ja riskien mittaaminen perustuvat yhtenäisiin menetelmiin. Tilikauden aikana yhteenliittymässä on vahvistettu jäsenluottolaitoksia sitovat riskilajikohtaiset ohjausrajat, jotka määrittävät riskitason, jonka puitteissa jäsenluottolaitokset voivat liiketoimintaansa harjoittaa. **Kyrön Seudun Osuuspankin** hallitus on vahvistanut ohjausrajat osana riskilajikohtaisia strategioitaan.

Periaatteet ja organisointi

Kyrön Seudun Osuuspankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskeeseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappioiden pankki huomioi tilinpäätöksessään riittävillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat luotto- ja markkinariskeille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan keskusyhteisön tuottamaa ohjaus- ja raportteja sekä johdon tuottamia tuottamia raportteja ja analyyseja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Riskienhallinnan ja compliancen järjestelyt

Pankki on ulkoistanut compliance-toiminnon hoitamisen POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisölle.

Ylimmän hallintoelimen jäsenten valinnassa noudatettava monipuolisuuteen tähtäävä toimintamalli ja sen tavoitteet ja päämäärät

Pankin ohjeistuksessa on korostettu hallituksen monipuolisuuden merkitystä. Monipuolisuustavoitteeseen pyritään vuosittaisen hallituksen itsearvioinnin avulla.

Luottoriskit

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maatilayritykset sekä pienyritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 44,0 % (42,1 %). Maatilayrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 33,3 % (37,0 %) ja muiden 22,8 % (21,0 %). Valtaosa, 54,1 % (52,5 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun (rating). Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi perustuu asiakkaan maksukykyyn ja muuhun pankin asiakastuntemukseen.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johdolle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti kerran vuodessa kaikki yli 400 tuhannen euron asiakasvastuut ja yli 90 päivää erääntyneet luotot. Raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman ylärajan 25 prosenttia pankin omista varoista. Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rakenteellista rahoitusriskiä ja maksuvalmiusriskiä.

Rahoitusriski on jälleenrahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriskiä syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä arvioidaan maturiteetti- luokittain kunkin luokan saatavien ja velkojen erotuksen suuruudella. Maksuvalmiusriski tarkoittaa

taa riskiä siitä, että luottolaitos ei suoriudu odotetuista tai odottamattomista tulevista kassavirroista ilman vaikutuksia päivittäiseen toimintaan tai taloudelliseen tilaan.

Likviditeettiriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Likviditeettiriskiä seurataan raportoimalla hallitukselle pankin rahoitustilanteesta sekä maksuvalmiusasemasta. Raportointi perustuu tietoihin saatavien ja velkojen erääntymishetkestä sekä käytettävissä olevasta likviditeettireservistä

Kyrön Seudun Osuuspankki hankkii tarvitsemansa jälleenrahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenrahoituksesta on avistaehtoista jakautuen yli 4 400 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on hajauttaa jälleenrahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa. Pankki hyödyntää jälleenrahoituksen lähteenä myös ryhmän keskusluottolaitoksen, Bonum Pankki Oyj:n, välittämää tukkuvarainhankintaa.

Pankki ylläpitää riittävää likviditeettireserviä päivittäisen maksuliikenteen ja maturiteettiluokittaisen erojen kattamiseen. Pankin taseessa olevista luotoista on 5,1 % (3,5 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2019 aikana pankin rahoitusasema pysyi vakaana.

POP Pankkien yhteenliittymä on saanut Finanssivalvonnalta luvan vapauttaa yksittäiset jäsenluottolaitokset maksuvalmiudelle asetetuista LCR-vaateesta sekä vuonna 2021 voimaan tulevasta NSFR-vaateesta. Molemmat maksuvalmiuteen liittyvät viranomaisvaateet tulee täyttää ja raportoida yhteenliittymätasolla. Keskusluottolaitos Bonum Pankki Oyj vastaa yhteenliittymän LCR-vaateen täyttämisestä

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen, taseen nykyarvoon ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista.

Korkoriskin hallitsemiseksi alkaneella tilikaudella pankin tavoitteena on edelleen tasapainottaa saatavien ja velkojen korkoperusteita.

Avoimen korkoriskin määrää mitataan korkoherkkyydellä, joka huomioi korkoshokkien vaikutuksen korkokatteeseen ja taseen nykyarvoon tulevana vuosina. Pankin korkoriski oli 31.12.2019 +14,76% / -5,92% 12 kk:n korkokatteesta, jos korkotaso muuttuisi yhden prosenttiyksikön verran. Korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille. Yhteenliittymän asettama ohjausraja korkoriskille on katsauskaudella ollut enintään -5 % muutos korkokatteessa suhteessa pankin omiin varoihin +/- yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksessa ajanjaksoilla 1-12 kk ja 13-24 kk.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Sijoitustoiminnassa korkojen muutos aiheuttaa markkinariskin toteutumisen arvopapereiden markkina-arvon muutoksena. Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankin tavoitteena sijoitustoiminnassa on ylläpitää likviditeettireserviä ja hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Tilinpäätöshetkellä pankin tulokseen sisältyi arvopapereista kirjattuja realisoitumattomia arvomuutoksia nettomäärältään 374 tuhatta euroa (-55) ja sijoituksista kirjattua odotettujen luottotappioiden varauksia 4 tuhatta euroa. Lisäksi realisoitumattomia arvomuutoksia sisältyy käyvän arvon rahastoon, määrältään 38 tuhatta euroa (27). Arvo-

papereiden realisoitumattomista arvomuutoksista aiheutuva vaikutus pankin omiin varoihin oli 416 tuhatta euroa (8). Pankilla ei ole arvopapereihin liittyvää koko toiminnan selvitysriskistä aiheutuvaa vähimmäisvakavaraisuusvaatimusta.

Sijoitusten hajauttamisella vähennetään yksittäisistä sijoituksista aiheutuvaa keskittyneisyysriskiä. Hallitus on arvioinut sijoitussalkkuun sisältyviä riskejä seuraavasti:

- Pankin salkku ei sisällä suoraa osakeriskiä, osakerahastoja on 5 %.
- Sijoitussalkussa on hallituksen hyväksymän strategisen allokaation mukaisesti merkittävä määrä pitkäaikaista korkoa (55 % salkusta). Lyhyttä korkoa on 17 %.
- Sijoitussalkku on vastapuolittain hyvin hajautettu ja on hallituksen hyväksymän allokaation mukainen.

Pankki seuraa kuukausittain sijoitustarkoitukseen hankittujen arvopapereiden markkina-arvoja ja niiden transaktioihin liittyviä kassavirtoja. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti arvopaperisalkun sisältö ja taseasema. Arvopaperisalkkuun sisältyvää markkinariskiä arvioidaan suhteessa pankin tulokseen ja omiin varoihin.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu pääosin kauppahintamenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käyttötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat, vuokrausasteet ja kiinteistöjen tuotto prosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 1.6 (pois lukien aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut aktivoinnit).

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöshetkellä 164 tuhatta euroa (132). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma kasvoi verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 102 (78) tuhatta euroa, mikä on 0,1 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuuden nettotuotto on -23,9 prosenttia (-35,4). Koko sijoituskiinteistöomaisuuden nettotuotto prosentti oli -23,9%.

Strategiset ja operatiiviset riskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin toimintaympäristön kehitykseen nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä.

Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositasen suunnitelmat säännöllisesti.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Operatiivisten riskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön osaamisen jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin operatiivisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentävät laajasti käytössä olevat vakimuotoiset sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

Operatiivisia riskejä seurataan keräämällä tietoa pankkia kohdanneista taloudellisista menetyksistä ja mahdollisista väärinkäytöksistä. Hallitukselle raportoidaan vähintään kahdesti vuodessa havainnot pankin operatiivisista riskeistä. Toimiva johto hyödyntää sisäisen valvonnan tuottamaa raportointia ohjeistuksen noudattamisesta sekä tietoja toimintaympäristön muutoksista.

Sisäinen tarkastus

Yhteenliittymän keskusyhteisö vastaa keskitetysti sisäisen tarkastuksen ohjaamisesta ja järjestämisestä yhteenliittymän keskusyhteisössä, jäsenluottolaitoksissa sekä muissa yhteenliittymään kuuluvissa yrityksissä. Keskeisiä keskitettyjä tehtäviä ovat mm. yleinen ohjeistus, resursointi sekä vuosisuunnitelman laatiminen.

Sisäinen tarkastus on riippumatonta, objektiivista arviointi- ja varmistustoimintaa. Toiminnan tavoitteena on tukea keskusyhteisön hallintoneuvostoa, hallitusta ja toimivaa johtoa tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä riskienhallinnan tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Keskusyhteisön sisäinen tarkastus tarkastaa pankin toimintaa säännöllisesti. Pankin toimiva johto käsittelee sisäisen tarkastuksen tekemät tarkastushavainnot ja annetut toimenpidesuosittukset. Pankin toimitusjohtaja raportoi merkittävät havainnot sekä niihin kohdistetut toimenpiteet edelleen hallitukselle.

Sisäinen valvonta

Pankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on pankin sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensisijassa toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallintoneuvosto, hallitus, toimitusjohtaja, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Vuoden 2019 aikana sisäisen valvonnan osalta on siirrytty toteuttamaan sisäistä valvontaa osittain yhteenliittymän compliance ja riskienvalvontatoiminnon ohjeistamana. Keskitetyn ohjeistuksen mukaan tehdään teematarkastuksia valituille riskialueille yhdenmukaisin menetelmin ja otoksin. Toimintamallin muutoksella varmistetaan, että pankin toteuttama sisäinen valvonnan laatu ja syvyys on yhdenmukainen muiden POP Pankki -ryhmän jäsenluottolaitoksien kanssa. Yhteenliittymän keskusyhteisön ohjeistaman valvonnan lisäksi pankki tekee täydentävää sisäistä valvontaa riskiperusteisesti kontrolliympäristön toimivuuden varmistamiseksi.

Hallinto ja henkilöstö

Pankin jäsenmäärä oli 31.12.2019 2045 jäsentä (1982 vuonna 2018).

Osuuskunnan kokouksia pidettiin yksi. Varsinaisessa osuuskuntakokouksessa vahvistettiin vuoden 2018 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin voitonjakokelpoisista varoista 7 300 346,74 euroa päätettiin käyttää voitonjakoon 60 743,07 euroa tai jos halutaan yksilöidä voitonjako, päätettiin jakaa ylijäämän palautusta 0,00 euroa, osuuspääoman korkoa maksettiin varsinaiselle ja lisäosuuspääomalle sekä POP Osuuskille yhteensä 60 743,07 euroa, pankin vapaaseen omaan pääomaan siirrettiin 583 740,09 Euroa. Vuoroisista hallintoneuvoston jäsenistä valittiin uudelleen Juha-Pekka Aarnio, Päivi Hakanpää, Sinikka Hutko, Paavo Kallio, Jarkko Koskinen, Sirpa Moilanen ja Piia Pihlava. Pankin tilintarkastajaksi valittiin Oy Soinio & Co tilintarkastusyhteisö päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jussi Oskari Viitanen.

Hallintoneuvosto kokoontui kaksi kertaa. Pankin hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Paavo Kallio ja varapuheenjohtajana Juha Lalli. Hallintoneuvosto kokoontui 2 kertaa. 11.2.2019 pidetyssä kokouksessa hallintoneuvosto antoi puoltavan lausunnon tilinpäätöksestä osuuskuntakokoukselle. 19.12.2019 pidetyssä vuoden ensimmäisessä kokouksessa osuuskuntakokouksen jälkeen hallintoneuvosto järjestäytyi ja valitsi puheenjohtajaksi Paavo Kallion sekä varapuheenjohtajaksi Juha Lallin.

Hallintoneuvosto päätti, että hallituksen kokoonpano on 5 jäsentä. Hallituksen jäsenistä olivat erovuorossa Virpi Ali-Rontti ja Marko Rantanen. Päätettiin myös valita hallituksen jäseniksi yksimielisesti uudelleen Virpi Ali-Rontti ja Marko Rantanen. Tarkastustoimikuntaan (nimitysvaliokuntaan) valvomaan pankin hallintoa vuonna 2019 valittiin yksimielisesti Antti Manneri, Sirpa Moilanen, Teppo Onnela ja Leena Äijälä. Tarkastustoimikunnan sekä nimitysvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin edelleen Antti Manneri.

Kyrön Seudun Osuuspankin hallitukseen kuuluu 5 jäsentä 1.1.2019 alkaen. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Juha Lehtinen ja varapuheenjohtajana Marko Rantanen. Hallitus kokoontui vuoden aikana 16 kertaa.

Vuonna 2019 edelleen jalkautettiin pankin uutta toimintamallia ja strategiaa. Tämä tarkoittaa pitkäaikaista kehitystyötä pankin toiminnasta ja myös henkilöstön osaamisen kehittamisestä. Uutena linjauksena on pankin maltillinen kasvustrategia ja toiminta yrittäjäpankkina.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Juha Lehtinen	markkinointipäällikkö, puheenjohtaja
Virpi Ali-Rontti	tradenomi, jäsen
Ilkka Rantala	yrittäjä, jäsen
Marko Rantanen	aluepäällikkö, varapuheenjohtaja 11.1.2019 alk.
Turkka Salmi	yrittäjä, jäsen

Hallintoneuvoston jäsenet:

Paavo Kallio	tuotespesialisti, puheenjohtaja
Juha Lalli	poliisi, varapuheenjohtaja
Juha Pekka Aarnio	Aarno Aittamäki
Päivi Hakanpää	Sinikka Hutko
Jari Järvelä 30.11.2019 asti	Jarkko Koskinen
Arto Kärhä	Jouni Laaksonen

Antti Manneri
Juha-Matti Mäki
Teppo Onnela
Piia Pyöli
Leena Äijälä

Sirpa Moilanen
Tomi Mäkinen
Janne Pitkänen
Birgitta Salo
Kari Lahtinen

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 9 ½ henkilöä, joista kokoaikaisia oli 6 (9) ja osa-aikaisia 3 (1) henkilöä. ½ henkilöä on controller. Hän toimii puoliksi Piikkiön Osuuspankin kanssa. Controllerilla on tärkeä rooli pankin toimintaohjeiden ajantasaisuuden hoitajana sekä compliance-asioissa. Lisäksi hän tekee aina kuukausituloksesta analyysin.

Pankille yritysluototus kokonaisuutena on erittäin tärkeä pankin korkokatteen kannalta. Pankin uutta toimintasuunnitelmaa / strategiaa alettiin tehdä 2017 ja on jalkautettu 2018 ja 2019. Se on laaja kokonaisuus, missä tarkastellaan työnkuvia, osaamisen kehittämistä, asiakaspalvelua sekä konttorin uudistettavaa ilmettä. Pankki profiloituu yrittäjäpankkina. Pyrimme auttamaan uutta yrittäjää eteenpäin hänen ensiaskeleilla ja olemaan myös kumppani. Pankilla on maltillinen kasvustrategia, joka mahdollistuu yhteistyössä liiton ja Bonum-pankin kanssa. Haluamme olla vahva paikallinen tekijä ja näkyä paikallisena yhteistyökumppanina. Sosiaalinen media on jatkossa pankin arkea.

Pankin tilintarkastajana on toiminut Oy Soinio & Co tilintarkastusyhteisö ja vastuuhenkilönä KHT-tilintarkastaja Jussi Viitanen.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Pankin toimintoja ohjaavat osuuskuntakokouksen päättämät säännöt. Osuuskuntakokous päättää pankin voitonjaosta ja valitsee hallintoneuvoston jäsenet. Hallintoneuvosto valitsee pankille hallituksen ja toimitusjohtajan, joka toimiaikanaan on/ei ole hallituksen jäsen. Hallintoneuvoston keskeinen tehtävä on ohjata ja valvoa pankin toimintaa. Tilinpäätöksestä hallintoneuvosto antaa varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle lausunnon.

Hallintoneuvosto toteuttaa valvontatehtävänsä valitsemalla tarkastustoimikunnan, jonka tehtävänä on pankin hallinnon valvominen hallintoneuvoston vahvistaman yleisohjeen mukaisesti. Tarkastustoimikunta kuulee pankin tilintarkastajaa ja sisäistä tarkastusta. Tarkastustoimikunnan laatima kertomus tarkastushavainnoistaan ja pankin hallinnosta käsitellään ainakin kerran vuodessa hallintoneuvoston kokouksessa.

Osuuspankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus. Pankin operatiiviset päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu pankin sääntöihin ja hallintoneuvoston päättämiin yleisohjeisiin. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan ja sen edeltäjän Rahoitustarkastuksen antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan standardin mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys tehtävää vastaanottaessaan sekä sen jälkeen joka toinen vuosi.

Palkitsemisjärjestelmät

Palkitsemisjärjestelmän määrittelyssä käytetty päätöksentekoprosessi

Pankin hallitus vastaa palkitsemisasiosta.

Pankilla ei ole palkitsemisjärjestelmän hallinnointia varten hallituksen nimeämää ja sen jäsenistä koostuvaa palkitsemisvaliokuntaa. Sitä ei ole katsottu tarpeelliseksi pankin liiketoiminnan suppeuden vuoksi.

Pankin hallitus valvoo palkitsemisjärjestelmän noudattamista sekä arvioi säännöllisesti sen toimivuutta.

POP Pankkien yhteenliittymän sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa onko pankin hallituksen hyväksymää palkitsemisjärjestelmää noudatettu.

Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkkio ei ole riippuvainen sen liiketoiminnan tuloksesta, jota hän valvoo.

Palkitsemisen ja tuloksen välinen suhde

Palkitsemisjärjestelmä on pankin liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukainen ja se vastaa pankin pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on sopusoinnussa pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan ja riskinkantokyvyn kanssa ja edistää sitä.

Muuttuvien palkkioiden määrittämisessä sovellettavat keskeiset perusteet

Pankin muuttuviin palkkioihin sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Palkkio perustuu kokonaisarviointiin palkkionsaajan ja asianomaisen liiketoimintayksikön suorituksesta sekä pankin kokonaistuloksesta ja sen kehittymisestä. Suoritusta arvioitaessa huomioidaan taloudelliset ja muut tekijät sekä se, miten suoritus tai tulos on toteutunut pitkällä aikavälillä.
2. Palkkion määrässä otetaan huomioon muun ohella arviointihetkellä tiedossa olevat riskit, pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius.
3. Pankki voi sitoutua ehdottomaan palkkion maksamiseen ainoastaan erityisen painavista syistä ja edellyttäen, että luvattu palkkio kohdistuu ainoastaan palkkionsaajan palvelussuhteen ensimmäiseen vuoteen.

Muuttuvien palkkioiden määrä palkkionsaajaa kohti voi olla enintään 50 % kiinteästä vuosipalkasta. Pankki voi päättää muuttuvien palkkioiden maksamatta jättämisestä joko kokonaan tai osittain siinä tapauksessa, että pankin vakavaraisuus on heikentynyt 13 % alle.

Palkkionsaajalle maksettavan erorahan ja muun vastaavan korvauksen, joka maksetaan, jos palvelussuhde päättyy ennenaikaisesti, maksamisessa otetaan huomioon edellä mainitut periaatteet ja maksamisperusteet laaditaan siten, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen palkitsemiseen.

Muuttuvan palkkion maksamisen lykkääntyminen

Muuttuvien palkkioiden maksamisesta on säädetty laissa Luottolaitostoiminnasta (610/2014). Jos henkilö on luokiteltu työtehtäviensä perusteella ryhmään, joiden ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua yritykselle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö"), lykätään muuttuvan palkkion maksua tietyissä olosuhteissa kolmelle vuodelle.

Riskiprofiiliin vaikuttavaan henkilöryhmään sovelletaan muuttuvan palkkion maksamisen lykkäämistä, mikäli henkilön muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ylittää Finanssivalvonnan kannanoton mukaisen rajan 50.000 euroa tai tätä korkeamman kahden kuukauden kiinteän bruttopalkan. Riskiprofiiliin vaikuttavan henkilön palkkioita tarkastellaan kokonaisuutena.

Pankissa pidetään luetteloa seuraavista riskiprofiiliin vaikuttavista henkilöistä:

1. Toimitusjohtaja ja henkilöt, jotka toimitusjohtajan lisäksi tosiasiallisesti osallistuvat yrityksen toiminnan johtamiseen,
2. Muu henkilö, jonka toiminnalla on olennainen vaikutus yrityksen riskiasemaan,
3. Henkilö, joka työskentelee liiketoiminnoista riippumattomissa yrityksen sisäisissä valvontatoiminnoissa,
4. Muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 ja 2 kohdissa tarkoitettulle henkilölle määräytyvän palkkion kokonaismäärästä

Pankissa kenenkään palkkionsaajan muuttuva palkkio ei voi ylittää 50.000 euroa yhden vuoden ansaintajaksolta. Tämä tarkoittaa sitä, että palkkionsaajalle maksettavan muuttuvan palkkion osan maksamista ei tarvitse lykätä, vaan se voidaan maksaa kerralla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen. POP Pankit luopuivat omistuksestaan yhtiössä 1.4.2019. Pankin kirjanpito hoidetaan POP Pankki -ryhmän yhdessä kolmen muun pankkiryhmän kanssa omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Bonum Pankki Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja ja rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää. Lisäksi pankki hyödyntää Google Inc.in tytäryhtiön tarjoamaa alustapalvelua asiakastietojen hallinnassa.

Osuusmaksun, POP Osuuden ja lisäosuusmaksun ehdot

Pankin ydinpääomaan (CET1) sisältyi 2 111 kpl jäsenosuuksia.

Jäsenosuuksien ehdot

Jokainen jäsen on velvollinen ottamaan osuuspankista yhden osuuden ja suorittamaan siitä sadan (100) euron suuruisen osuusmaksun.

Osuusmaksu on maksettava kokonaisuudessaan rahana osuuspankkiin liityttäessä.

Jos osuusmaksua korotetaan, jäsenen maksettavaksi tuleva korotus on suoritettava hallituksen määrääminä erinä ja aikoina, kuitenkin viimeistään viiden (5) vuoden kuluessa korotusta koskevan sääntömuutoksen kaupparekisteriin merkitsemisestä lukien. Jäsenelle tulevaa ylijäämää ei pidätetä osuusmaksun suorittamiseksi.

Osuusmaksun korotus voidaan tehdä maksullisena, rahastokorotuksena tai sekakorotuksena. Rahastokorotus luetaan jäsenen puolesta maksettuun määrään osuusmaksua palautettaessa ja ylijäämää jaettaessa.

Osuusmaksut palautetaan jäsenyyden päättyttyä osuuskuntalain 17 luvun 1 §:n ja osuuspankkilain (Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista) 19 §:n mukaisesti ja sanotuissa lainkohdissa mainituin edellytyksin.

Osuusmaksu palautetaan vuoden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka perusteella palautus ensimmäisen kerran voidaan suorittaa. Eronneen jäsenen oikeudet osuuspankissa määräytyvät tällöin sääntöjen 9 §:n mukaisesti. Jos osuusmaksua ei ole voitu jäsenyyden päätyessä palauttaa kokonaisuudessaan maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen.

Osuuspankilla on oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

POP Osuuksien ehdot

Pankin ydinpääomaan (CET1) sisältyi 277 256 kpl POP Osuuksia.

Osuuspankki voi antaa sääntöjensä mukaan POP Osuuksia. POP Osuuksia voidaan antaa vain osuuspankin jäsenille osuuspankin hallituksen tekemällä päätöksillä.

Yhden POP Osuuden nimellisarvo on sata (10) euroa. POP Osuus on maksettava kokonaisuudessaan osuuspankille hallituksen päättämänä aikana.

POP Osuuksien merkintä tapahtuu tekemällä osuuspankin hallitukselle tai sen määräämälle taholle kirjallinen hakemus, jonka hyväksymisestä päättää hallitus tai hallituksen määräämä taho. POP Osuuksiin liittyvät oikeudet syntyvät maksun suorittamisella.

POP Osuuksia voidaan antaa enintään 600 000 kappaletta.

POP Osuus voidaan siirtää vain toiselle jäsenelle. POP Osuus ei tuota etuoikeutta annettaviin jäsenosuuksiin tai uusiin POP Osuuksiin.

POP Osuuksille voidaan maksaa korkoa osuuspankin jakokelpoisesta ylijäämästä. Maksettavasta korosta päättää osuuskunnan kokous. POP Osuuksille maksettava korko voi poiketa jäsen- ja lisäosuuksille maksettavasta korosta.

Mikäli osuuspankki sulautuessa toiseen osuuspankkiin tai jakautuessa, POP Osuuksista suoritettut maksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti, ellei vastaanottava yhtiö ota niitä vastataksien sulautumis- tai jakautumissuunnitelman mukaisesti. Osuuspankin muuttuessa osakeyhtiöksi, POP Osuudet eivät anna oikeutta osakkeisiin, vaan niistä suoritettut maksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti.

POP Osuudet palautetaan jäsenyyden päätyttyä tai osuudenomistajan irtisanottua POP Osuuden. POP Osuudesta suoritettu maksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai POP Osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista.

Osuuspankilla on oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki POP Osuudet. Lunastusvastike on POP Osuudesta maksettu merkintähinta. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus.

Osuuspankin purkautuessa POP Osuudet palautetaan yhtäläisellä etuoikeudella jäsenosuuksista suoritettujen maksujen kanssa.

Lisäosuuksien ehdot

Pankin ydinpääomaan (CET1), ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1) ja toissijaiseen pääomaan (T2) sisältyi lisäosuuksia. Lisäosuuksien määrä oli 56 852 kpl.

Osuuspankki on antanut jäsenilleen kymmenen (10) euron suuruisia lisäosuuksia. Lisäosuuksien enimmäismäärä on 600 000 kappaletta. Muuttuneiden vakavaraisuussäännösten vuoksi osuuspankki ei anna enää uusia lisäosuuksia.

Lisäosuuksien merkintäoikeutta on haettava hallitukselta kirjallisesti. Hallitus voi oikeuttaa jäsenen osallistumaan osuuspankkiin usealla lisäosuudella. Hallitus päättää lisäosuushakemusten hyväksymismenettelystä.

Lisäosuus on maksettava rahana kokonaisuudessaan heti, kun lisäosuushakemus on hyväksytty.

Lisäosuus voidaan luovuttaa vain jäsenelle.

Ylijäämästä voidaan maksaa lisäosuuksille korkoa, joka voi poiketa osuuksille maksettavasta korosta. Osuuskunnan kokous voi päättää lisäosuuksien määrän vähentämisestä palautusta vastaan tai niistä maksetun määrän alentamisesta maksua vastaan.

Osuuspankin sulautuessa toiseen osuuspankkiin, jakautuessa tai muuttuessa osakeyhtiöksi osuuspankki voi irtisanoa lisäosuudet.

Osuuspankin purkautuessa selvitystilan tai konkurssin kautta, kertyneet lisäosuusmaksut palautetaan ennen muita osuusmaksuja, tai jos varat eivät siihen riitä, se osa lisäosuusmaksuista, mikä kullekin suoritettujen lisäosuusmaksujen suhteen mukaisesti laskien tulee.

Lisäosuudet eivät tuota oikeutta osuuskunnan omaisuuden säästöön.

Muutoin lisäosuudet tuottavat soveltuvin osin osuuksia vastaavat oikeudet, kun osuuspankki sulautuu, jakautuu, muutetaan osakeyhtiöksi tai poistetaan muusta syystä rekisteristä.

Jos irtisanottua lisäosuusmaksua ei ole voitu palauttaa kokonaisuudessaan, voi palautus tapahtua jälkipalautuksena, jos se on kolmen seuraavan tilinpäätöksen perusteella mahdollista. Lisäosuusmaksu palautetaan kuuden kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka perusteella palautus ensimmäisen kerran voidaan suorittaa.

Lisäosuudet voidaan muuntaa POP Osuuksiksi. Yhtä POP Osuutta kohden on käytettävä nimellisarvoltaan sama määrä lisäosuuksia. Osuuksien muuntoa on haettava kirjallisesti hallitukselta.

Yhteiskuntavastuu

Kyrön Seudun Osuuspankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Paikallispankkina Kyrön Seudun Osuuspankille on tärkeää kantaa omalta osaltaan vastuunsa ympäröivästä yhteiskunnasta. Kyrön Seudun Osuuspankki huolehtii työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Pankin tuloksesta maksetaan vuonna 2019 yhteisöjen tuloveroa. Omalla toiminnallaan pankki edisti toimialueensa aktiivisuutta tukemalla alueen yhteisöjä, yhdistyksiä sekä kouluja vuoden 2019 aikana. Lisäksi pankki järjesti auranmaalla tilaisuuksia asiakkaidensa osaamisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Panostuksia tehtiin myös urheiluseurojen suuntaan, jotka liikuttavat vahvasti nuorisoa tällä seudulla. Mainittavaa on myös yhteistyö paikallisen printtimedian kanssa, jonka jakealue sopiva myös pankille. Lisäksi Kyrön Seudun Osuuspankki on vuosittain antanut harjoittelijatyöpaikan kesäksi pankissa 2 – 3 nuorelle, jotka valmistuvat ammattiin.

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tai tulokseen tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2020

Pankin liiketoiminnan arvioidaan kehittyvän suunnitellusti vuoden 2020 aikana. Pankin liikevoiton arvioidaan hieman laskevan viimevuodesta. POP-liitolla on suuria kehityshakkeita, jotka rasittavat myös paikallispankkeja kulujen lisäyksellä. Lisäksi sääntely, IFRS-9, tuo edelleen epävarmuustekijän tuloksen tekoon. ECL tarkoittaa, että jokaisella luotolla on aina odotettu luottotappio. ECL-laskennalla voi olla myös suoria tulosvaikutuksia. Pankki on kyllä varautunut em. sääntelyyn, mutta täysin tulosvaikutusta ei pystytä sulkemaan pois. Kilpailutilanteen pysyessä kireänä pankin saamat marginaalit voivat myös laskea, jolla voi olla pankin tulosta heikentävä vaikutus. Kilpailu asuntolainoista on jo tällä hetkellä erittäin kireää Turun seudulla, jossa marginaalit ovat painuneet jopa 0,5 %:iin ja sen allekin. Pyrimme tekemään asiakaspalvelutyötä laadukkaasti ja osaltaan tällä tavoin pyrimme säilyttämään marginaalitasoamme. Tässä suhteessa olemme onnistuneet vuonna 2019 oikein hyvin. Hyvään asiakaspalveluun kuuluu, että asiakkaalle tarjotaan tarpeen mukaan turvatuotteita elämän tilanteen mukaan. Samaan aikaan pyrimme aina neuvottelemaan pankille halvemman sopimuksen määräaikaistalletus-sopimukseen, jolloin korkokulut alenevat.

Palkkiotuottoja korottavia toimia tehtiin vuodelle 2020 maltillisesti. Toimilla on pieni positiivinen vaikutus palkkiotuottokertymään.

POP Pankki -ryhmä ja UB Omaisuudenhoito Oy yhteistyö jatkuu sovitusti. Rahastot keskittyvät reaaliomaisuussijoituksiin, joissa UB on edelläkävijä pohjoismaisella tasolla mitattuna. Myynnistä tulee pankille sovitut palkkionpalautukset. SP-yhteistyö on vahvistumassa edelleen, koska POP-rahastot ovat nyt merkittävässä suoraan mobiilisovelluksella. SP-yhteistyön myötä rahasto-portfolio on kattava.

Pankin tilinpäätösraportointi muuttui 1.1.2018 alkaen sovellettavan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -tilinpäätösstandardin vuoksi. Merkittävimmät muutokset koskevat rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä rahoitusvarojen arvonalentumisten määrittämistä.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Kyrön Seudun Osuuspankin jakokelpoinen ylijäämä oli 7 300 346,74 euroa, josta tilikauden ylijäämä on 575 041,95 euroa.

Hallitus ehdottaa osuuskunnan/edustajiston kokoukselle, että tilikauden ylijäämä käytetään seuraavasti:

- Maksetaan korkoa lisäosuuspääomalle 0,15 %	1 013,37 euroa
- Maksetaan korkoa POP-osuuksille 2,00 %	57 527,60 euroa
- Jätetään omaan pääomaan	516 500,98 euroa
Yhteensä	575 041,95 euroa

LisäOsuuspääoman ja POP Osuuden korko maksetaan jäsenelle vain mikäli koron määrä on enemmän kuin 5 euroa.

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu ylijäämän jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut x 100
 Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + nettopalkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Oman pääoman tuotto (ROE)

$$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{tilinpäätös- siirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

Koko pääoman tuotto (ROA)

$$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

Omavaraisuusaste

$$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Vakavaraisuussuhde

$$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} \times 8 \%$$

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} \times 100$$

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1)}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} \times 100$$

Vähimmäisomavaraisuusaste

$$\frac{\text{Ensisijainen pääoma yhteensä}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} \times 100$$

Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$$\frac{\text{Omat varat yhteensä (TC)}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} \times 100$$

Tilinpäätös

Kyrön Seudun Osuuspankin tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2019 eur	1.1. - 31.12.2018 eur
Korkotuotot	(2.1)	1 621 224,43	1 587 516,64
Korkokulut	(2.1)	-297 889,10	-317 356,70
KORKOKATE		1 323 335,33	1 270 159,94
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	(2.2)	139 847,20	48 676,93
Palkkiotuotot	(2.3)	713 083,78	627 530,08
Palkkiokulut	(2.3)	-121 405,21	-109 649,44
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(2.4)	380 778,81	-54 746,17
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat netto- tuotot	(2.5)	9 444,09	20 565,59
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	(2.6)	-7 396,02	-12 241,62
Liiketoiminnan muut tuotot	(2.7)	93 534,70	87 065,93
Hallintokulut		-1 363 200,50	-1 218 251,11
Henkilöstökulut	(2.8)	-640 291,47	-521 029,38
Muut hallintokulut	(2.9)	-722 909,03	-697 221,73
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(2.10)	-47 449,22	-53 256,96
Liiketoiminnan muut kulut	(2.7)	-234 288,17	-211 730,37
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintameno- kirjattavista rahoitusvaroista	(2.11)	-173 166,60	405 672,43
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumistappiot	(2.11)	3 876,93	35 903,97
LIIKEVOITTO		716 995,12	835 699,20
Tilinpäätössiirot		0,00	-30 380,91
Tuloverot		-141 953,17	-160 835,13
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO(TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		575 041,95	644 483,16
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		575 041,95	644 483,16

Kyrön Seudun Osuuspankin tase

VASTAAVAA

		31.12.2019 eur	31.12.2018 eur
Käteiset varat		241 646,05	251 395,51
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		1 389 295,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	(1.1)	4 379 241,67	10 291 699,31
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(1.1)	83 463 488,20	80 034 427,27
Saamistodistukset	(1.2)	2 530 015,74	1 539 161,32
Julkisyhteisöiltä		329 385,26	0,00
Muilta		2 200 630,48	1 539 161,32
Osakkeet ja osuudet	(1.3)	11 069 695,22	9 790 317,99
Aineettomat hyödykkeet	(1.5)	113 749,50	50 888,48
Aineelliset hyödykkeet	(1.6)	281 006,53	227 938,10
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet		102 015,05	78 264,27
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		164 491,61	132 342,44
Muut aineelliset hyödykkeet		14 499,87	17 331,39
Muut varat	(1.7)	23 310,94	50 414,26
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(1.8)	232 472,79	398 829,15
Laskennalliset verosaamiset	(1.15)	8 713,52	6 414,48
VASTAAVAA YHTEENSÄ		103 732 635,16	102 641 485,87

VASTATTAVAA

		31.12.2019 eur	31.12.2018 eur
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille	(1.10)	11 509 581,92	11 007 331,42
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(1.11)	76 966 232,23	76 732 739,82
Talletukset		76 920 534,23	76 574 128,18
Muut velat		45 698,00	158 611,64
Muut velat	(1.12)	545 130,55	594 816,23
Siirtovelat ja saadut ennakot	(1.14)	445 149,89	299 659,11
Laskennalliset verovelat	(1.15)	18 303,93	13 215,56

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	89 484 398,52	88 647 762,14
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Vapaaehtoiset varaukset	2 420 566,26	2 420 566,26
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	2 420 566,26	2 420 566,26
OMA PÄÄOMA	(1.19)	
Osuuspääoma	3 482 750,00	3 727 220,00
Muut sidotut rahastot	930 824,14	919 666,80
Vararahasto	892 462,47	892 462,47
Käyvän arvon rahasto	38 361,67	27 204,33
Vapaat rahastot	539 807,97	539 807,97
Muut rahastot	539 807,97	539 807,97
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	6 299 246,32	5 741 979,54
Tilikauden voitto (tappio)	575 041,95	644 483,16
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	11 827 670,38	11 573 157,47
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	103 732 635,16	102 641 485,87

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

	31.12.2019	31.12.2018
	eur	eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	307 611,49	300 115,64
Takaukset ja pantit	307 611,49	300 115,64
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	3 609 222,87	3 721 964,12
Muut	3 609 222,87	3 721 964,12

Kyrön Seudun Osuuspankin rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2019 eur	1.1.-31.12.2018 eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	575 041,95	644 483,16
Tilikauden oikaisut	370 568,96	-185 380,04
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-7 173 421,00	-5 857 141,27
Saamistodistukset	-2 362 325,82	208 873,36
Saamiset luottolaitoksilta	74 359,97	-61 067,58
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-3 605 908,06	-2 581 158,48
Osakkeet ja osuudet	-1 360 950,06	-3 372 062,04
Muut varat	81 402,97	-51 726,53
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	932 237,68	9 335 443,79
Velat luottolaitoksille	502 250,50	5 496 736,98
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	233 492,41	3 820 087,81
Muut velat	196 494,77	18 619,00
Maksetut tuloverot	74 213,36	-55 952,94
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-5 221 359,05	3 881 452,70
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, vähennykset	55 099,52	0,00
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-175 255,57	-33 880,18
Investointien rahavirta yhteensä	-120 156,05	-33 880,18
Rahoituksen rahavirta		
Osuuspääoman lisäykset	13 400,00	8 600,00
Osuuspääoman vähennykset	-459 900,00	-506 930,00
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-60 743,07	-60 900,80
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-507 243,07	-559 230,80
Rahavarojen nettomuutos	-5 848 758,17	3 288 341,72
Rahavarat tilikauden alussa	8 761 731,51	5 473 389,79
Rahavarat tilikauden lopussa	2 912 973,34	8 761 731,51
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	241 646,05	251 395,51
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	2 671 327,29	8 510 336,00
Yhteensä	2 912 973,34	8 761 731,51
Lisätiedot rahoituslaskelmaan:		
Saadut korot	1 606 183,30	1 641 394,92
Maksetut korot	304 559,54	316 539,83
Saadut osingot	139 847,20	48 676,93
Tilikauden oikaisut:		
Tilinpäätössiirrot	0,00	30 380,91
Tuloslaskelman verot	141 953,17	160 835,13
Odotehtävissä olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot	169 289,67	-441 576,40
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	59 326,12	64 980,32
Yhteensä	370 568,96	-185 380,04

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Pankin ja sen konsernin tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (698/2014) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

Arvostuksessa syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat on tilinpäätöksessä luokiteltu ja arvostettu Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti noudattaen kansainvälistä IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Standardin käyttöönotosta on kerrottu tarkemmin kohdassa IFRS 9 -standardin käyttöönoton vaikutus. Rahoitusvarat on luokiteltu niiden hallinnointiin sovellettavien liiketoimintamallien ja vieraan pääoman ehtoisten instrumenttien rahavirtaominaisuuksien perusteella seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti ja ne sisältyvät tase-eriin Saamistodistukset ja Osakkeet ja osuudet.

Rahoitusvelat luokitellaan kahteen arvostusluokkaan:

- Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvelkoja. Kaikki rahoitusvelat on siten luokiteltu Muihin rahoitusvelkoihin.

Arvostaminen

Alkuuperäisen kirjaamisen yhteydessä kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan käypään arvoon. Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät transaktiokulut kirjataan tuloslaskelmaan hankintahetkellä. Muiden rahoitusinstrumenttien transaktiokulut sisällytetään hankintamenoön.

Pankin rahoitusvaroja hallinnoidaan kolmen liiketoimintamallin mukaisesti:

1. Pidettävät rahoitusvarat (tavoite rahavirtojen kerääminen)

2. Pidettävien ja myytävien rahoitusvarojen yhdistelmä (tavoite rahavirtojen kerääminen ja myynti)
3. Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta

Pidettävät rahoitusvarat -liiketoimintamalli sisältää antolainaussaamiset sekä eräpäivään asti pidettävät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin (SPPI-testi). Rahavirtaominaisuuksien testissä tutkitaan, määrätäänkö sopimusehdoissa tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksuja.

Yhdistelmä -liiketoimintamalli sisältää rahavirtaominaisuuksien testin läpäisevät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään asti tai lähelle eräpäivää tai myydä esimerkiksi sijoitusstrategian tavoitteiden täyttämiseksi.

Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta -liiketoimintamalli pitää sisällään osakkeet ja rahasto-osuudet sekä muut sellaiset instrumentit, jotka eivät läpäise rahavirtaominaisuuksien testiä.

Pankki ei käy aktiivisesti kauppaa rahoitusvaroilla. Pankin sijoitustoiminnan tavoitteena ei ole aktiivinen kaupankäyntitoiminta vaan rahoitusyli jäämien sijoittaminen pitkän aikavälin tavoitteella sekä likviditeettisalkun ylläpitäminen maksuvalmiustarpeita varten.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat sisältää lainat ja saamiset sekä sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää niiden eräpäivään asti ja joiden ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin).

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat sisältää sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset rahoitusinstrumentit, jotka on tarkoitus joko pitää rahavirtojen keräämiseksi tai myydä tarvittaessa liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi (yhdistelmä -liiketoimintamalli). Luokittelu edellyttää, että instrumentin ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin).

Arvostusluokkaan luokitellaan mm. sijoitukset, joita myydään tarvittaessa esimerkiksi likviditeettitarpeen muuttuessa sekä sellaiset likvidit varat, joiden likviditeetti on osoitettava säännöllisillä myynneillä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvara arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei sitä arvosteta jaksotettuun hankintamenoön tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältää osakkeet ja rahasto-osuudet sekä velkainstrumentit, jotka eivät täytä rahavirtaominaisuuksien testiä. Poikkeuksen muodostavat osakkeet, jotka arvostetaan käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja.

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat oman pääoman ehtoiset instrumentit

Pankki on soveltanut IFRS 9 -standardin mahdollistamaa poikkeusta arvostaa oman pääoman ehtoisia instrumentteja käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta. Poikkeusta on sovellettu POP Pankki -ryhmän strategisiin oman pääoman ehtoihin omistuksiin, joiden omistus on perus-

teltua liiketoiminnan kannalta. Kyseisten rahoitusinstrumenttien myöhemmin tapahtuvan luovutuksen yhteydessä mahdollisesti realisoituva myyntivoitto tai -tappio merkitään suoraan omaan pääomaan. Poikkeuksen soveltamista koskeva valinta voidaan tehdä ainoastaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja se on peruuttamaton.

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat rahoitusvelat

Pankin rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenuun efektiivisen koron menetelmää käyttäen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja.

Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat voi sisältää johdannaisvelkoja. Pankilla ei ole tilinpäätöshetkellä tällaisia eriä.

Käyvän arvon arvostuksen kirjaaminen ja käyvän arvon määrittäminen

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokiteltujen erien käyvän arvon muutokset on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot.

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Niiden käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna on kirjattu omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Valuuttamääräisten erien valuutasta johtuvat arvonmuutokset kirjataan tulosvaikutteisesti pois lukien käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien osakkeiden osalta, jossa arvostus kirjataan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen, kun käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä myydään tai muuten kirjataan pois taseesta.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty niiden hankintamenua silloin, kuin käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määritellä. Saamistodistusten käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia, jos saamistodistuksella on julkinen hintanoteeraus tai sen puuttuessa saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai arvoa, joka on laskettu muuta yleisesti hyväksyttyä arvostusmallia tai -menetelmää käyttäen.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Jaon lähtökohtana ovat olleet käytetyt neliömetrit.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenu määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenuun. Pankki ei sovelta luottolaitoslain 12 luvun 8§:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Sijoituskiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumistappiona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuiksi.

Pankilla on omistuksessaan vain pääkonttorikiinteistö, joka on pääosin omassa käytössä ja osittain vuokrattuna. Lisäksi arvoltaan vähäinen vuokrauskäytössä oleva viikkolomaosake. Sijoituskiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen, noin 0,1%:a pankin taseen loppusummasta.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Verotusperusteisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Verotusperusteisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskiä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää laskennallista verovelkaa vähentämättä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitoumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimitit. Sitoumukset esitetään sen määräisinä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuottoihin ja -kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorkoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai -kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaera on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen (vaiheeseen 3 merkittyyn saamiseen) kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Tappiota koskeva vähennyserä (arvonalentuminen) kirjataan perustuen odotettavissa oleviin luottotappioihin kaikista vieraan pääoman ehtoisista rahoitusvaroista, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista. Rahoitusinstrumentin odotettavissa oleva luottotappio määritetään sopimukseen perustuvien rahavirtojen, jotka pankki on sopimuksen mukaisesti oikeutettu

saamaan, ja niiden rahavirtojen, jotka pankki odottaa saavansa, välisenä erotuksena diskontattuna alkuperäisellä efektiivisellä korolla raportointihetkeen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseksi rahoitusinstrumentit luokitellaan vaiheisiin 1-3. Vaiheeseen 1 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään tällaisille rahoitusinstrumenteille perustuen 12 kuukaudelta odotettavissa oleviin luottotappioihin. Vaiheeseen 2 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski on laadullisten tai määrällisten kriteerejen perusteella lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen ja vaiheeseen 3 rahoitusinstrumentit, joiden vastapuoli on todettu maksukyvyttömäksi. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään vaiheeseen 2 ja 3 luokitelluille rahoitusinstrumenteille perustuen koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta POP Pankki -ryhmässä perustuu neljään pääsegmenttiin:

- Henkilöasiakkaat (pl. maa- ja metsätalousasiakkaat)
- Yritysasiakkaat (pl. maa- ja metsätalousasiakkaat)
- Maa- ja metsätalousasiakkaat
- Sijoitussalkku

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu jokaisessa segmentissä sopimuskohteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen (PD, probability of default), tappio-osuuteen (LGD, loss given default) sekä vastuun määrään maksukyvyttömyyshetkellä (EAD, exposure at default). Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämisessä siirrytään 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamisesta koko sopimuksen voimassaoloajalta odotettavissa olevan luottotappion kirjaamiseen luottoriskin lisääntyessä merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, jolloin sopimus siirretään vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi, kun sopimukselle on tehty alle 12 kuukautta sitten lainanhoitojousto, se on ollut erääntyneenä yli 30 päivää, tai asiakkaan tilanteessa on havaittu jokin muu laadullinen riskiä kasvattava tekijä. Lisäksi luottoriskin katsotaan merkittävästi lisääntyneen, mikäli sopimuksen vastapuolen luottoluokitus on heikentynyt merkittävästi. Merkittävän heikentymisen asiantuntija-arviolla määritelty kynnyksarvo perustuu PD-luvun muutokseen raportointihetken ja sopimuksen avaamishetken välillä.

Vastuut luokitellaan IFRS 9-standardin mukaiseen vaiheeseen 3 niiden täyttäessä sopimustasoisien tai asiakastasoisien maksukyvyttömyyden kriteerin. Sopimusten katsotaan olevan maksukyvyttömiä, mikäli jokin seuraavista kriteereistä toteutuu:

- Luotolla on 90 päivää erääntyneitä maksuja, joiden määrä on vähintään 100 euroa
- Pankki on aloittanut perintätoimet sopimuksen osalta
- Asiakas on luokiteltu maksukyvyttömäksi: yli 20 % asiakkaan luotoista täyttää yllä olevat vaiheen 3 sopimustasoiset kriteerit tai yritysasiakas on asetettu konkurssi- tai saneerausmenettelyyn

Mikäli asiakas ei ole täyttänyt maksukyvyttömyyden kriteerejä vähintään 3 kuukauteen, asiakkaan vastuut palautuvat joko vaiheeseen 2 tai 1 riippuen siitä, täyttääkö vastuut jonkin luottoriskin merkittävän lisääntymisen kriteerin palautumishetkellä. Sopimus palautuu ilman erillistä koeaikaa vaiheesta 2 vaiheeseen 1, mikäli sopimus ei enää täytä luottoriskin merkittävän kasvamisen kriteerejä.

IFRS 9 -standardi edellyttää kohtuudella saatavilla olevan tulevaisuuden informaation hyödyntämistä odotettavissa olevien luottotappioiden määrää arvioitaessa. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaa varten POP Pankki -ryhmässä on kehitetty kolmeen makrotalousskenaarioon ja niihin liittyviin toteutumistodennäköisyyksiin perustuva malli, jolla laskennassa käytettäviä parametreja korjataan odotettavissa olevia luottotappioita määritettäessä.

POP Pankki -ryhmä soveltaa käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta arvostettavien rahoitusvaroihin IFRS 9 -standardin sallimaa poikkeusta, jossa kaikki vähäisen luottoriskin omaavat instrumentit luokitellaan vaiheeseen 1 ja korkeamman luottoriskin omaavat instrumentit vaiheeseen 2.

Muun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavan rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuva arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan merkittävä arvonalentumistappio muodostuu rahoitusvaralle lasketusta odotettavissa olevasta luottotappiosta, joista on vähennetty aiemmin tulosvaikutteisesti kirjatut odotettavissa olevat luottotappiot. Arvonalentuminen peruutetaan, mikäli rahoitusvarasta kirjataan lopullinen luottotappio.

Poistoperiaatteet

Rakennusten ja muiden kuluviene aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 30-40 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 3-6 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3-5 vuodessa. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan 3-6 vuodessa.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa ei ole kirjattu pakollisia varauksia eikä muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja.

Verot

Pankin ja muiden yksittäisten konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista ja vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvonmuutoksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonmuutoksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen.

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu verotuksellisista tappioista, mikäli on riittävää näyttöä siitä, että jatkossa syntyy riittävästi verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot voidaan hyödyntää.

Laskennallista verosaamista on kirjattu kirjanpidon ja verotuksen välisistä jaksotuseroista.

Rahavarat

Rahoituslaskelman rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen.

Luottoriskin hallinta

Luottoriskin hallinnan tavoitteena on rajoittaa luotonannosta syntyvän luottoriskin tulos- ja tasevaikutus hyväksyttävälle tasolle. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien päätösvaltuuksien puitteissa. Pankki myöntää luottoja ja takauksia ensisijaisesti omalla toimialueellaan. Tällä varmistetaan paikallinen, riittävän perusteellinen asiakastuntemus.

Luottoriskin seuranta perustuu järjestämättömien saamisten, maksuviivästymien ja lainahoitojoustojen jatkuvaan seurantaan sekä luottosalkun laadun seurantaan. Ennakoitavissa oleviin ongelmiin luoton hoidossa reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Pankin hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastoista ja järjestämättömistä saamisista.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maatilayritykset sekä pienyritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 44,0 % (42,1 %). Maatilayrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 33,3 % (37,0 %) ja muiden 22,8 % (21,0 %). Valtaosa, 54,1 % (52,5 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Luottoriskikeskittymien seuranta on tärkeä osa luottoriskin hallintaa. Pankin luottoriskikeskittymät on kuvattu liitetiedossa 1.21. Pankin vastuut on jaoteltu maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) mukaisesti riskiluokkiin 1-8. Riskiluokka 1 kuvaa matalimman riskin saatavia ja riskiluokka 8 korkeimman riskin saatavia. Asiakas ja asiakkaan kaikki sopimukset katsotaan olevan maksukyvyttömiä (riskiluokka 8), mikäli jokin laatimisperiaatteissa esitetty maksukyvyttömyyden kriteeri toteutuu. Maksukyvyttömäksi luokitellut vastuut luokitellaan IFRS9-standardin mukaiseen vaiheeseen 3.

Pankin lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset erät korkean riskin riskiluokissa 7 ja 8 ovat yhteensä 7 006 tuhatta. Riskiluokkien toimialakohtaiset luottoriskikeskittymät on esitetty liitetiedossa 1.21.

Sitoumusten takaisinmaksun varmistamiseksi vastuilla on pääsääntöisesti turvaavat vakuudet. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja arvojen kehitystä seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntäen. Vakuudet ovat keskeinen osa pankin luoton laatua parantavia järjestelyjä. Pankin luottojen vakuuksina on pääasiassa kiinteistö- vakuuksia. Vakuuksista on esitetty tarkempia liitetiedossa 1.22.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskenta on tärkeä osa luottoriskin hallintaa ja osa jatkuvaa luottoriskien seurantaa. Arvonalentumisten periaatteet ja odotettujen luottotappioiden laskenta on määritelty tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa. Lainoihin ja saamisiin sekä taseen ulkopuolisiin eriin kohdistuvien arvonalentumisten määrät ja tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty liitteessä 1.1. Lainat ja saamiset ja saamistodistuksiin kohdistuvat arvonalentumiset ja tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty liitteessä 1.2.

Erääntyneet saamiset ja järjestämättömät saamiset on esitetty liitetiedossa 1.1. Järjestämättömät saamiset sisältää vaiheeseen 3 merkityt luotot.

LIITETIEDOT

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Lainat ja saamiset

Saamiset luottolaitok- silta

	Emo	Joista tappiota koskeva vähen- nyserä		Joista tappiota koskeva vähen- nyserä
	2019		2018	
Vaadittaessa maksetta- vat	2 671 327,29	0,00	8 510 336,00	0,00
Keskusrahallaitokselta	2 671 327,29	0,00	8 510 336,00	0,00
Muut	1 707 914,38	21,35	1 781 363,31	932,39
Keskusrahallaitokselta	1 707 914,38	21,35	1 781 363,31	932,39
Yhteensä	4 379 241,67	21,35	10 291 699,31	932,39

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	2019	Joista tappiota koskeva vähen- nyserä	2018	Joista tappiota koskeva vähen- nyserä
Yritykset ja asuntoyhteisöt	10 902 145,57	104 793,61	8 446 264,16	32 828,96
Kotitaloudet	72 388 984,48	490 822,93	71 397 503,27	417 006,77
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	172 358,15	390,45	190 659,84	116,21
Ulkomaat	0,00	7,37	0,00	8,67
Yhteensä	83 463 488,20	596 014,36	80 034 427,27	449 960,61

Odottavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset

	2019				2018
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Tase 1.1.2019	95 937,51	226 032,70	134 834,29	456 804,50	929 423,67
Siirrot vaiheeseen 1	2 763,28	-15 452,97	-5 781,54	-18 471,23	-174 595,00
Siirrot vaiheeseen 2	-2 462,70	54 617,78	-8 713,61	43 441,47	-235 896,71
Siirrot vaiheeseen 3	-1 099,48	-4 383,52	66 711,58	61 228,58	24 092,72
Uudet saamiset	54 305,84	77 012,37	59 582,82	190 901,03	91 219,63
Lyhennykset ja eräänty- neet saamiset	-21 569,96	-98 777,80	-23 754,16	-144 101,92	-125 548,33
Toteutuneiden luottotappi- oiden vaikutus	0,00	0,00	-9 356,90	-9 356,90	-19 484,00
Toteutuneiden luottotappi- oiden palautusten vaikutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-18 859,96	-32 410,99	21 597,11	-29 673,84	-26 773,54
Laskentamallin muutosten vaikutus	-692,08	3 576,32	45 521,79	48 406,03	-18 564,34
Manuaalisten korjausten vaikutus	0,00	0,00	0,00	0,00	12 930,39
Tase 31.12.2019	108 322,45	210 213,89	280 641,38	599 177,72	456 804,49

	2019	2018
Järjestämättömät saa- miset, yhteensä	1 865 732,00	979 509,00
joista yli 90 päivää erään- tyneet saamiset	600 400,00	171 640,00
joista todennäköisesti maksamatta jäävät, jotka erääntymättömiä tai alle 90 päivää erääntyneitä	1 265 332,00	807 869,00

Sopimuksen mukainen jäljellä oleva määrä rahoi- tusvaroista, jotka on rapor- tointikaudella kirjattu pois	0,00	156 087,04
--	------	------------

lopullisena luottotappiona
ja joihin edelleen kohdiste-
taan perintätoimenpiteitä
Saamisista tilikaudelle
kirjattujen lopullisten luot-
totappioiden määrä

30 793,38 66 946,74

1.2 Saamistodistukset

	2019		
	Yhteensä	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavia saa- mistodistuksia	Joista tappioita koskeva vähen- nyserä
Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat	345 957,00	0,00	-
Muut	345 957,00	0,00	0,00
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	3 573 353,74	1 389 295,00	54 534,62
Julkisesti noteeratut	3 473 174,74	1 389 295,00	54 403,66
Muut	100 179,00	0,00	130,96
Yhteensä	3 919 310,74	1 389 295,00	54 534,62
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velal- lisen muilla veloilla	294 875,00	0,00	0,00

	2018		
	Yhteensä	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavia saa- mistodistuksia	Joista tappioita koskeva vähen- nyserä
Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat	136 900,00	0,00	-
Muut	136 900,00	0,00	0,00
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	1 402 261,32	0,00	58 411,55
Julkisesti noteeratut	1 200 810,32	0,00	33 463,23
Muut	201 451,00	0,00	24 948,32
Yhteensä	1 539 161,32	0,00	58 411,55
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velal- lisen muilla veloilla	189 250,00	0,00	0,00

Odottavissa olevat luottotappiot (ECL), Saamistodistukset	2019				2018
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Tase 1.1.2019	263,34	58 148,21	0,00	58 411,55	95 211,90
Siirrot vaiheeseen 1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot vaiheeseen 2	-91,54	130,96	0,00	39,42	548,16
Siirrot vaiheeseen 3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uudet saamistodistukset	2 531,88	37 093,94	0,00	39 625,82	5 508,68
Erääntyneet saamistodis- tukset	0,00	-37 030,96	0,00	-37 030,96	-3 190,89
Toteutuneiden luottotappi- oiden vaikutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toteutuneiden luottotappi- oiden palautusten vaikutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-35,23	-6 475,98	0,00	-6 511,21	-38 769,92
Laskentamallin muutosten vaikutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Manuaalisten korjausten vaikutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tase 31.12.2019	2 668,45	51 866,17	0,00	54 534,62	59 307,93
-----------------	----------	-----------	------	-----------	-----------

1.3 Osakkeet ja osuudet

	Emo 2019	Emo 2018
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	8 602 599,71	7 241 649,65
Julkisesti noteeratut	8 602 599,71	7 241 649,65
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	2 467 095,51	2 548 668,34
Muut	2 467 095,51	2 548 668,34
Osakkeet ja osuudet yhteensä	11 069 695,22	9 790 317,99
- joista muissa yrityksissä	11 069 695,22	9 790 317,99

1.4 Rahoitusvarojen ryhmät

Rahoitusvarojen luokittelu IFRS 9:n mukaisesti 31.12.2019

	2019	2018
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat		
Käteiset varat	241 646,05	251 395,51
Saamistodistukset	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	4 379 241,67	10 291 699,31
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	83 463 488,20	80 034 427,27
Yhteensä	88 084 375,92	90 577 522,09
-Joista tappioita koskeva vähennyserä JHM, yhteensä	596 035,71	450 893,00
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	345 957,00	136 900,00
Osakkeet ja osuudet	8 602 599,71	7 241 649,65
Yhteensä	8 948 556,71	7 378 549,65
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (velkainstrumentit)		
Saamistodistukset	3 573 353,74	1 402 261,32
Yhteensä	3 573 353,74	1 402 261,32
-Joista tappioita koskeva vähennyserä (1)	54 534,62	58 411,55
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (oman pääoman ehtoiset instrumentit)		
Osakkeet ja osuudet	2 467 095,51	2 548 668,34
Yhteensä	2 467 095,51	2 548 668,34
Rahoitusvarat yhteensä	103 073 381,88	101 907 001,40

1) ECL kirjataan käyvän arvon rahastoon

1.5 Aineettomat hyödykkeet

	2019	2018
IT-kulut	31 561,68	23 985,13
Muut kehittämismenot	2 396,04	17 661,24
Muut aineettomat hyödykkeet	79 791,78	9 242,11
Yhteensä	113 749,50	50 888,48

1.6 Aineelliset hyödykkeet

	2019	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	60 174,00	
Sijoituskäytössä	46 663,28	20 000,00
Yhteensä	106 837,28	20 000,00

Rakennukset		
Omassa käytössä	83 812,14	
Sijoituskäytössä	55 351,77	200 000,00
Yhteensä	139 163,91	200 000,00

Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	20 505,47	
Yhteensä	20 505,47	0,00

Muut aineelliset hyödykkeet	14 499,87	
------------------------------------	------------------	--

Aineelliset hyödykkeet yhteensä	281 006,53	220 000,00
--	-------------------	-------------------

	2018	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	15 207,55	
Sijoituskäytössä	11 332,50	20 000,00
Yhteensä	26 540,05	20 000,00

Rakennukset		
Omassa käytössä	96 629,42	
Sijoituskäytössä	66 931,77	200 000,00
Yhteensä	163 561,19	200 000,00

Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	20 505,47	
Yhteensä	20 505,47	0,00

Muut aineelliset hyödykkeet	17 331,39	
------------------------------------	------------------	--

Aineelliset hyödykkeet yhteensä	227 938,10	220 000,00
--	-------------------	-------------------

Aineettomat hyödykkeet

	2019	2018
Hankintameno 1.1.	209 335,20	182 567,44
+ tilikauden lisäykset	91 908,97	26 767,76
Hankintameno 31.12.	301 244,17	209 335,20
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-158 446,72	-123 878,49
- tilikauden poistot	-29 047,95	-34 568,23
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-187 494,67	-158 446,72
Kirjanpitoarvo 31.12.	113 749,50	50 888,48
Kirjanpitoarvo 1.1.	50 888,48	58 688,95

Aineelliset hyödykkeet

	2019			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	364 114,84	577 810,95	330 573,85	1 272 499,64
+ tilikauden lisäykset	35 627,68	47 718,92	0,00	83 346,60
Hankintameno 31.12.	399 742,52	625 529,87	330 573,85	1 355 846,24
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-285 850,57	-445 468,51	-313 242,46	-1 044 561,54
- tilikauden poistot	-11 876,90	-15 569,75	-2 831,52	-30 278,17
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-297 727,47	-461 038,26	-316 073,98	-1 074 839,71
Kirjanpitoarvo 31.12.	102 015,05	164 491,61	14 499,87	281 006,53
Kirjanpitoarvo 1.1.	78 264,27	132 342,44	17 331,39	227 938,10

Aineelliset hyödykkeet

	2018 Sijoituskiinteis- töt ja sijoitus- kiinteistö- osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistö- osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	384 620,31	552 143,86	328 623,05	1 265 387,22
+ tilikauden lisäykset	0,00	5 161,62	1 950,80	7 112,42
+/- siirrot erien välillä	-20 505,47	20 505,47	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	364 114,84	577 810,95	330 573,85	1 272 499,64
Kertyneet poistot ja ar- vonalennukset 1.1.	-274 127,21	-429 614,78	-310 407,46	-1 014 149,45
- tilikauden poistot	-11 723,36	-15 853,73	-2 835,00	-30 412,09
Kertyneet poistot ja ar- vonalennukset 31.12.	-285 850,57	-445 468,51	-313 242,46	-1 044 561,54
Kirjanpitoarvo 31.12.	78 264,27	132 342,44	17 331,39	227 938,10
Kirjanpitoarvo 1.1.	110 493,10	122 529,08	18 215,59	251 237,77

1.7 Muut varat

	2019	2018
Muut	23 310,94	50 414,26
Yhteensä	23 310,94	50 414,26

**1.8 Siirtosaamiset ja maksetut enna-
kot**

	2019	2018
Korot	175 626,26	160 496,49
Muut	56 846,53	238 332,66
Yhteensä	232 472,79	398 829,15

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**1.9 Rahoitusvelkojen
ryhmät**

	2019	2018
Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat	88 475 814,15	87 740 071,24
Velat luottolaitoksille	11 509 581,92	11 007 331,42
Velat yleisölle ja julkisyh- teisöille	76 966 232,23	76 732 739,82
Yhteensä	88 475 814,15	87 740 071,24

**1.10 Velat luottolai-
toksille**

	2019	2018
Luottolaitoksille	11 509 581,92	11 007 331,42
Vaadittaessa maksettavat	9 581,92	7 331,42
Muut	11 500 000,00	11 000 000,00
Yhteensä	11 509 581,92	11 007 331,42

1.11 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2019	2018
Talletukset	76 920 534,23	76 574 128,18
Vaadittaessa maksettavat	58 874 488,43	58 117 990,68
Muut	18 046 045,80	18 456 137,50
Muut velat	45 698,00	158 611,64
Muut	45 698,00	158 611,64
Yhteensä	76 966 232,23	76 732 739,82

1.12 Muut velat

	2019	2018
Maksujenvälitysvelat	507 686,96	580 351,70
Varaukset	3 142,01	5 911,50

Muut	34 301,58	8 553,03
Yhteensä	545 130,55	594 816,23

1.13 Varaukset

	2019	2018
Pakolliset varaukset	3 142,01	5 911,50
Muut varaukset	2 420 566,26	2 420 566,26
Yhteensä	2 423 708,27	2 426 477,76

Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä	Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa
Odotettavissa olevat luottotappiot	5 911,50	-	-	3 142,01
Yhteensä	5 911,50	0,00	0,00	3 142,01

1.14 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2019	2018
Korot	108 733,42	115 296,37
Muut	336 416,47	184 362,74
Yhteensä	445 149,89	299 659,11

1.15 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

	2019	2018
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verosaamisten määrä	8 713,52	6 414,48
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	8 713,52	6 414,48
Jaksotuseroista lasketut verovelat	0,00	0,00
Muista väliaikaisista eroista lasketut verovelat	10 906,92	11 682,31
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verovelkojen määrä	7 397,01	1 533,25
Laskennalliset verovelat yhteensä	18 303,93	13 215,56

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käypään arvoon laajan tuloksen eriin kirjattavien saamistodistusten ja oman pääoman ehtoisten arvopapereiden käyvän arvon muutoksista ja odotetuista luottotappioista.

Muilta osin laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole kirjattu pankin taseeseen.

1.16 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Rahoitusvarat

	2019 alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	421 740,00
Saamiset luottolaitoksilta	2 671 327,29	373 575,38	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 701 181,98	9 230 607,18	29 636 184,30
Saamistodistukset	0,00	278 275,48	1 922 355,00
Yhteensä	4 372 509,27	9 882 458,04	31 980 279,30

	2019 5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamiset	967 555,00	0,00	1 389 295,00

todistukset			
Saamiset luottolaitoksilta	1 334 339,00	0,00	4 379 241,67
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	24 375 653,17	18 519 861,57	83 463 488,20
Saamistodistukset	329 385,26	0,00	2 530 015,74
Yhteensä	27 006 932,43	18 519 861,57	91 762 040,61

Rahoitusvarat

	2018		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Saamiset luottolaitoksilta	8 510 336,00	562 555,31	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 360 189,31	8 135 695,59	28 549 283,14
Saamistodistukset	0,00	218 626,01	1 273 135,31
Yhteensä	10 870 525,31	8 916 876,91	29 822 418,45

Rahoitusvarat

	2018		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	1 218 808,00	0,00	10 291 699,31
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	23 420 623,58	17 568 635,65	80 034 427,27
Saamistodistukset	47 400,00	0,00	1 539 161,32
Yhteensä	24 686 831,58	17 568 635,65	91 865 287,90

Rahoitusvelat

	2019		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	9 581,92	3 500 000,00	8 000 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	61 448 134,15	10 580 190,69	4 892 209,39
Yhteensä	61 457 716,07	14 080 190,69	12 892 209,39

Rahoitusvelat

	2019		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	11 509 581,92
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	45 698,00	0,00	76 966 232,23
Yhteensä	45 698,00	0,00	88 475 814,15

Rahoitusvelat

	2018		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	2 007 331,42	5 500 000,00	3 500 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	60 017 171,87	9 398 444,19	7 158 512,12
Yhteensä	62 024 503,29	14 898 444,19	10 658 512,12

Rahoitusvelat

	2018		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	11 007 331,42
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	158 611,64	0,00	76 732 739,82
Yhteensä	158 611,64	0,00	87 740 071,24

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:
Muut kuin määräaikaistalletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

1.17 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin sekä samaan konserniin kuuluvilta

Varat	2019		2018	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	1 389 295,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	4 379 241,67	0,00	10 291 699,31	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	83 463 488,20	0,00	80 034 427,27	0,00
Saamistodistukset	2 317 675,48	212 340,26	1 539 161,32	0,00
Muu omaisuus	11 970 594,55	0,00	10 776 197,97	0,00
Yhteensä	103 520 294,90	212 340,26	102 641 485,87	0,00

Velat	2019		2018	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	11 509 581,92	0,00	11 007 331,42	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	76 966 232,23	0,00	76 732 739,82	0,00
Muut velat	563 434,48	0,00	608 031,79	0,00
Siirtovelat ja saadut ennakot	445 149,89	0,00	299 659,11	0,00
Yhteensä	89 484 398,52	0,00	88 647 762,14	0,00

1.18 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

Rahoitusvarat	2019		2018	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	241 646,05	241 646,05	251 395,51	251 395,51
Saamiset luottolaitoksilta	4 379 241,67	4 379 241,67	10 291 699,31	10 291 699,31
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	83 463 488,20	83 463 488,20	80 123 927,27	80 034 427,27
Saamistodistukset	3 919 310,74	3 919 310,74	1 539 161,32	1 539 161,32
Osakkeet ja osuudet	11 069 695,22	11 069 695,22	9 790 317,99	9 790 317,99
Yhteensä	103 073 381,88	103 073 381,88	101 996 501,40	101 907 001,40

Rahoitusvelat	2019		2018	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	11 509 581,92	11 509 581,92	11 007 331,42	11 007 331,42
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	76 966 232,23	76 966 232,23	76 732 739,82	76 732 739,82
Yhteensä	88 475 814,15	88 475 814,15	87 740 071,24	87 740 071,24

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	2019		2018	
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3	12 265 453,45	0,00	2 723 552,51	14 989 005,96
			3 946,75	
	2018		2017	
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3	8 733 410,97	0,00	2 596 068,34	11 329 479,31
			2 600,00	

Käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä

	2019		2018	
	Käypä arvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Käypä arvo	Arvonmuutos Käyvän arvon rahasto 31.12.
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta	6 040 449,25	11 329,22	-6 582,54	

kirjattavat rahoitusvarat			
Käypään arvoon tulosvai-	8 948 556,71	373 959,19	0,00
kutteisesti kirjattavat rahoi-			
tusvarat			
Yhteensä	14 989 005,96	385 288,41	-6 582,54

2018

	Käypä arvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Arvonmuutos Käyvän arvon rahasto 31.12.
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat	3 950 929,66	22 710,05	-24 406,14
Käypään arvoon tulosvai-			
kutteisesti kirjattavat rahoi-	7 378 549,65	-54 978,14	0,00
tusvarat			
Yhteensä	11 329 479,31	-32 268,09	-24 406,14

Hankintameno on arvostettu osakkeet ja osuudet toiminnalle välttämättömissä yrityksissä, jotka on esitetty tarkemmin liitetiedossa 1.3 Toiminnalle välttämättömät osakkeet ja osuudet on tarkoitettu pidettäväksi pysyvästi hallussa. Näiden omistusten käypää arvoa ei voida määritellä luotettavasti.

Tilikauden aikana edellä kuvatun kaltaisia rahoitusvaroja on myyty 55.099,52 euron arvosta. Niistä on tullut pankille myyntitappiota 26.473,31 euroa.

1.19 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä tilikauden aikana

Jos on tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutoksia tai virheiden oikaisuja, ne on esitettävä erikseen ja selostettava näiden perusteet.

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopus
Osuuspääoma	3 727 220,00	394 680,00	-639 150,00	3 482 750,00
Muut sidotut rahastot	919 666,80	202 461,45	-191 304,11	930 824,14
Vararahasto	892 462,47	0,00	0,00	892 462,47
Käyvän arvon rahasto	27 204,33	202 461,45	-191 304,11	38 361,67
Käypään arvoon arvosta-	27 204,33	202 461,45	-191 304,11	38 361,67
misesta				
Vapaat rahastot	539 807,97	0,00	0,00	539 807,97
Ylijäämän palautusrahasto	15 000,00	0,00	0,00	15 000,00
Muut rahastot	524 807,97	0,00	0,00	524 807,97
Edellisten tilikausien voitto	5 741 979,54	644 483,16	-87 216,38	6 299 246,32
Tilikauden voitto	644 483,16	575 041,95	-644 483,16	575 041,95
Oma pääoma yhteensä	11 573 157,47	1 816 666,56	-1 562 153,65	11 827 670,38
Vapaaseen omaan pää-	50 888,48			113 749,50
omaan sisältyvät jakokel-				
vottamat erät				

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2019 Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2019 (brutto)	-24 406,14	0,00	0,00	-24 406,14
Odotetut luottotappiot	58 411,55	-	-	58 411,55
Laskennallinen verosaa-	-	-	-	-6 801,08
minen (+)/verovelka (-)				
Käyvän arvon rahasto 1.1.2019	34 005,41	0,00	0,00	27 204,33
Käyvän arvon lisäykset	153 793,72	5 693,24	0,00	159 486,96
Käyvän arvon vähennyk-	-124 640,90	-5 693,24	0,00	-130 334,14
set				
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	-11 329,22	0,00	0,00	-11 329,22
Odotettavissa olevat luot-	-3 876,93	-	-	-3 876,93
tappiot				

Käyvän arvon rahaston muutokset 2019, yhteensä	13 946,67	0,00	0,00	13 946,67
Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2019 (brutto)	47 952,09	0,00	0,00	47 952,09
Laskennallinen verosaa- minen (+)/verovelka (-)	-9 590,42	0,00	0,00	-9 590,42
Käyvän arvon rahasto 31.12.2019	38 361,67	0,00	0,00	38 361,67

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2018 Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojaudesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2018 (brutto)	11 050,32	45 763,16	0,00	56 813,48
IFRS 9 siirtymän vaikutus 1.1.2018 (netto)	94 315,52	-37 846,29	0,00	56 469,23
Laskennallinen verosaa- minen (+)/verovelka (-)	-	-	-	-22 656,54
Käyvän arvon rahasto 1.1.2018	105 365,84	7 916,87	0,00	90 626,17
Käyvän arvon lisäykset	57 476,43	0,00	0,00	57 476,43
Käyvän arvon vähennyk- set	-78 139,71	0,00	0,00	-78 139,71
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	-22 710,05	0,00	0,00	-22 710,05
Odotettavissa olevat luot- totappiot	-35 903,97	-	-	-35 903,97
Käyvän arvon rahaston muutokset 2018, yhteen- sä	-79 277,30	0,00	0,00	-79 277,30
Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2018 (brutto)	26 088,54	7 916,87	0,00	34 005,41
Laskennallinen verosaa- minen (+)/verovelka (-)	-5 217,71	-1 583,37	0,00	-6 801,08
Käyvän arvon rahasto 31.12.2018	20 870,83	6 333,50	0,00	27 204,33

LUOTTORISKIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.20 Rahoitusvarojen jakauma riskiluokittain

Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2019	31.12.2018
Riskiluokka 1	3 031 333,00	74 962,96	0,00	3 106 295,96	3 864 228,13
Riskiluokka 2	26 996 865,55	22 171,53	0,00	27 019 037,08	24 268 129,95
Riskiluokka 3	14 005 781,51	13 303,91	0,00	14 019 085,42	13 848 286,86
Riskiluokka 4	10 099 710,02	200 739,95	0,00	10 300 449,97	9 769 558,98
Riskiluokka 5	15 019 151,75	1 139 802,29	0,00	16 158 954,04	17 755 405,71
Riskiluokka 6	5 106 296,71	6 591 481,69	0,00	11 697 778,40	8 473 041,85
Riskiluokka 7	0,00	5 153 470,87	0,00	5 153 470,87	6 786 029,70
Riskiluokka 8	0,00	0,00	1 852 127,38	1 852 127,38	958 072,19
Riskiluokka 9	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Riskiluokka 10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Riskiluokka ei luokiteltu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pääomaerät riskiluokit- tain, yhteensä	74 259 138,54	13 195 933,20	1 852 127,38	89 307 199,12	85 722 753,37
Tappioita koskeva vähen- nyserä (loss allowance)	108 322,45	210 213,89	280 641,38	599 177,72	456 804,50
Yhteensä	74 150 816,09	12 985 719,31	1 571 486,00	88 708 021,40	85 265 948,87
Saamistodistukset	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2019	31.12.2018

Riskiluokka 1	999 206,74	0,00	0,00	999 206,74	200 000,00
Riskiluokka 2	700 000,00	0,00	0,00	700 000,00	200 000,00
Riskiluokka 3	100 000,00	176 548,00	0,00	276 548,00	0,00
Riskiluokka 4	300 000,00	300 000,00	0,00	600 000,00	205 116,00
Riskiluokka 5	0,00	400 000,00	0,00	400 000,00	300 000,00
Riskiluokka 6	0,00	400 000,00	0,00	400 000,00	300 000,00
Riskiluokka 7	0,00	100 000,00	0,00	100 000,00	200 000,00
Riskiluokka 8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Riskiluokka 9	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Riskiluokka 10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Riskiluokka ei luokiteltu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	2 099 206,74	1 376 548,00	0,00	3 475 754,74	1 405 116,00
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	2 668,45	51 866,17	0,00	54 534,62	58 411,55
Yhteensä	2 096 538,29	1 324 681,83	0,00	3 421 220,12	1 346 704,45

1.21 Luottoriskikeskittymät

	Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Lainat ja saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	Annetut lainalupaukset ja takaukset
Tasearvo 31.12.2019	1 334 339,00	84 056 025,76	3 475 754,74	
Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2019				3 916 834,36
Luottoriskikertymä toimialoittain, Riskiluokka 1				
Yritykset	0,00	11 165,00	100 000,00	301 154,74
Kiinteistöala	0,00	11 165,00	0,00	15 000,00
Rakentaminen	0,00	0,00	0,00	89 699,70
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	0,00	0,00	40 840,94
Teollisuus	0,00	0,00	100 000,00	100 614,10
Kuljetus ja varastointi	0,00	0,00	0,00	25 000,00
Muut	0,00	0,00	0,00	30 000,00
Julkisyhteisöt	0,00	0,00	799 206,74	0,00
Voittoa tavoittelemattoat yhteisöt	0,00	0,00	100 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	1 946 775,84	0,00	847 200,38
Yhteensä 31.12.2019	0,00	1 957 940,84	999 206,74	1 148 355,12
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 2				
Yritykset	0,00	0,00	600 000,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	0,00	400 000,00	0,00
Muut	0,00	0,00	200 000,00	0,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 334 339,00	0,00	100 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	25 062 639,27	0,00	622 058,81
Yhteensä 31.12.2019	1 334 339,00	25 062 639,27	700 000,00	622 058,81
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 3				
Yritykset	0,00	3 403 864,06	276 548,00	248 054,52
Maatalous	0,00	111 371,80	0,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	1 224 487,19	100 000,00	164 630,97
Rakentaminen	0,00	67 901,21	0,00	49 654,00
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	305 594,70	0,00	1 942,71
Teollisuus	0,00	594 611,70	0,00	20 417,73
Kuljetus ja varastointi	0,00	256 530,58	0,00	0,00
Muut	0,00	843 366,88	176 548,00	11 409,11
Voittoa tavoittelemattoat yhteisöt	0,00	11 600,00	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	10 093 993,06	0,00	261 573,78
Yhteensä 31.12.2019	0,00	13 509 457,12	276 548,00	509 628,30
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 4				
Yritykset	0,00	975 732,71	300 000,00	151 381,19
Kiinteistöala	0,00	591 165,05	0,00	1 000,00
Rakentaminen	0,00	23 951,82	100 000,00	1 800,00
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	58 678,24	0,00	137 448,53
Teollisuus	0,00	240 429,39	200 000,00	7 819,47
Kuljetus ja varastointi	0,00	24 509,48	0,00	890,52
Muut	0,00	36 998,73	0,00	2 422,67

Julkisyhteisöt	0,00	0,00	300 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	8 997 699,47	0,00	175 636,60
Yhteensä 31.12.2019	0,00	9 973 432,18	600 000,00	327 017,79
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 5				
Yritykset	0,00	2 520 345,79	300 000,00	127 278,22
Maatalous	0,00	307 698,64	0,00	71 167,13
Kiinteistöala	0,00	1 175 860,01	0,00	0,00
Rakentaminen	0,00	391 559,67	0,00	5 910,33
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	203 094,03	0,00	379,69
Teollisuus	0,00	27 822,21	0,00	9 700,00
Kuljetus ja varastointi	0,00	1 311,23	300 000,00	22 688,77
Muut	0,00	413 000,00	0,00	17 432,30
Julkisyhteisöt	0,00	0,00	100 000,00	0,00
Voittoa tavoittelemattoat yhteisöt	0,00	160 758,15	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	12 941 328,17	0,00	409 243,71
Yhteensä 31.12.2019	0,00	15 622 432,11	400 000,00	536 521,93
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 6				
Yritykset	0,00	2 254 971,90	300 000,00	640 303,86
Maatalous	0,00	1 115 700,00	0,00	626 400,00
Kiinteistöala	0,00	115 369,41	0,00	0,00
Rakentaminen	0,00	328 000,00	0,00	1 852,24
Teollisuus	0,00	63 729,73	100 000,00	0,00
Kuljetus ja varastointi	0,00	505 398,37	0,00	7 031,90
Muut	0,00	126 774,39	200 000,00	5 019,72
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,00	0,00	100 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	8 672 034,68	0,00	130 467,96
Yhteensä 31.12.2019	0,00	10 927 006,58	400 000,00	770 771,82
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 7				
Yritykset	0,00	1 736 066,11	100 000,00	0,00
Maatalous	0,00	719 295,06	0,00	0,00
Kuljetus ja varastointi	0,00	43 034,20	0,00	0,00
Muut	0,00	973 736,85	100 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	3 417 404,76	0,00	0,00
Yhteensä 31.12.2019	0,00	5 153 470,87	100 000,00	0,00
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokkaa ei luokiteltu				
Kotitaloudet	0,00	1 849 646,79	0,00	2 480,59
Yhteensä 31.12.2019	0,00	1 849 646,79	0,00	2 480,59

	Lainat ja saamis- miset luotto- laitoksilta	Lainat ja saamis- miset yleisöltä ja julkis- yhteisöiltä	Vieraan pää- oman ehtoiset sijoitukset	Annetut laina- lupaukset ja takaukset
Tasearvo 31.12.2018	1 218 808,00	80 481 865,61	1 405 116,00	
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				4 022 079,76
31.12.2018				
Luottoriskikertymä toimialoittain, Riskiluokka 1				
Yritykset	0,00	231 000,00	200 000,00	451 638,94
Maatalous	0,00	231 000,00	0,00	108 865,77
Kiinteistöala	0,00	0,00	0,00	10 000,00
Rakentaminen	0,00	0,00	0,00	108 522,83
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	0,00	0,00	15 840,94
Teollisuus	0,00	0,00	100 000,00	143 409,40
Kuljetus ja varastointi	0,00	0,00	0,00	45 000,00
Muut	0,00	0,00	100 000,00	20 000,00
Kotitaloudet	0,00	2 225 272,08	0,00	956 317,11
Yhteensä 31.12.2018	0,00	2 456 272,08	200 000,00	1 407 956,05
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 2				
Yritykset	0,00	8 807,22	100 000,00	7 712,00
Rakentaminen	0,00	0,00	0,00	7 712,00
Kuljetus ja varastointi	0,00	8 807,22	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	100 000,00	0,00
Voittoa tavoittelemattoat yhteisöt	0,00	0,00	100 000,00	0,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 218 808,00	0,00	0,00	0,00

Kotitaloudet	0,00	22 692 902,47	0,00	339 900,26
Yhteensä 31.12.2018	1 218 808,00	22 701 709,69	200 000,00	347 612,26
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 3				
Yritykset	0,00	2 603 667,70	0,00	547 315,71
Maatalous	0,00	671 599,80	0,00	159 255,90
Kiinteistöala	0,00	706 903,91	0,00	122 451,22
Rakentaminen	0,00	30 519,85	0,00	13 420,94
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	231 532,01	0,00	0,00
Teollisuus	0,00	145 963,40	0,00	230 241,30
Kuljetus ja varastointi	0,00	181 419,22	0,00	20 402,09
Muut	0,00	635 729,51	0,00	1 544,26
Voittoa tavoittelemattoat yhteisöt	0,00	190 659,84	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	9 896 291,73	0,00	610 351,88
Yhteensä 31.12.2018	0,00	12 690 619,27	0,00	1 157 667,59
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 4				
Yritykset	0,00	1 684 981,00	205 116,00	234 526,51
Maatalous	0,00	150 000,00	0,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	332 138,39	0,00	8,17
Rakentaminen	0,00	52 394,16	100 000,00	9 699,70
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	58 784,86	0,00	137 341,91
Teollisuus	0,00	559 041,03	0,00	16 970,20
Kuljetus ja varastointi	0,00	138 080,35	0,00	7 460,56
Muut	0,00	394 542,21	105 116,00	63 045,97
Kotitaloudet	0,00	7 801 747,73	0,00	48 303,74
Yhteensä 31.12.2018	0,00	9 486 728,73	205 116,00	282 830,25
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 5				
Yritykset	0,00	1 937 745,40	300 000,00	99 830,35
Maatalous	0,00	217 333,28	0,00	166,72
Kiinteistöala	0,00	438 839,87	0,00	34 742,77
Rakentaminen	0,00	377 502,03	0,00	5 456,72
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	272 968,60	0,00	7 631,03
Teollisuus	0,00	16 166,89	0,00	3 833,11
Kuljetus ja varastointi	0,00	393 934,73	300 000,00	48 000,00
Muut	0,00	221 000,00	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	15 083 997,08	0,00	633 832,88
Yhteensä 31.12.2018	0,00	17 021 742,48	300 000,00	733 663,23
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 6				
Yritykset	0,00	1 576 794,12	300 000,00	0,00
Maatalous	0,00	815 100,00	0,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	384 253,29	0,00	0,00
Rakentaminen	0,00	160 000,00	0,00	0,00
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	79 200,00	0,00	0,00
Teollisuus	0,00	40 992,36	0,00	0,00
Kuljetus ja varastointi	0,00	97 248,47	100 000,00	0,00
Muut	0,00	0,00	200 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	6 806 352,74	0,00	89 894,99
Yhteensä 31.12.2018	0,00	8 383 146,86	300 000,00	89 894,99
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 7				
Yritykset	0,00	403 268,72	200 000,00	308,61
Kiinteistöala	0,00	102 480,00	0,00	0,00
Teollisuus	0,00	0,00	100 000,00	0,00
Kuljetus ja varastointi	0,00	58 288,72	0,00	308,61
Muut	0,00	242 500,00	100 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	6 380 788,43	0,00	1 663,94
Yhteensä 31.12.2018	0,00	6 784 057,15	200 000,00	1 972,55
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokkaa ei luokiteltu				
Kotitaloudet	0,00	957 589,35	0,00	482,84
Yhteensä 31.12.2018	0,00	957 589,35	0,00	482,84

1.22 Vakuuksien ja muiden luoton laatua parantavien järjestelyjen vaikutus

Luottoriskille alttiina oleva määrä, johon kohdistuu vakuus			
	2019	2018	Kuvaus hallussa olevasta vakuudesta
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	84 363 637,25	80 781 981,25	
Asuntoluotot	35 837 543,76	32 842 778,66	Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Yritysluotot	10 921 362,67	8 529 301,71	Pääosin kiinteistövakuuksia
Kulutusluotot	8 008 880,09	7 948 070,52	Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Muut	29 595 850,73	31 461 830,36	Pääosin kiinteistövakuuksia

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1 Korkotuotot ja -kulut

	2019	2018
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	5 233,37	0,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 504 749,09	1 501 588,40
Saamistodistuksista	103 850,70	79 138,80
Muut korkotuotot	7 391,27	6 789,44
Yhteensä	1 621 224,43	1 587 516,64
 Korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatuista rahoitusvaroista	 39 376,92	 21 136,12
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-63 039,61	-43 069,36
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-211 002,78	-243 141,37
Negatiiviset korkotuotot rahoitusvaroista	-23 887,03	-30 389,50
Muut korkokulut	40,32	-756,47
Yhteensä	-297 889,10	-317 356,70

2.2 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

	2019	2018
Käypään arvoon tuloksen kautta kirjatuista sijoituksista saadut osinkotuotot	130 393,70	40 647,93
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjatuista sijoituksista joista tilikauden aikana pois kirjattuihin sijoituksiin liittyvät osingot	9 453,50	8 029,00
joista tilikauden lopussa hallussa oleviin sijoituksiin liittyvät osingot	9 453,50	0,00
joista tilikauden lopussa hallussa oleviin sijoituksiin liittyvät osingot	0,00	8 029,00
Yhteensä	139 847,20	48 676,93

2.3 Palkkiotuotot ja -kulut

	2019	2018
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	164 901,50	162 642,07
Ottolainauksesta	1 368,39	2 340,94
Maksuliikenteestä	286 729,47	256 112,98
OmaisuuDENhoidosta	83 753,13	56 730,95
Välitetystä toiminnasta	158 763,73	133 943,08
Takausten myöntämisestä	6 844,36	8 101,37
Muut palkkiotuotot	10 723,20	7 658,69

Yhteensä	713 083,78	627 530,08
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-13 072,06	-8 099,84
Muut	-108 333,15	-101 549,60
Yhteensä	-121 405,21	-109 649,44

2.4 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2019		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	0,00	3 946,75	3 946,75
Osakkeista ja osuuksista	6 262,55	370 012,44	376 274,99
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	6 262,55	373 959,19	380 221,74
Valuuttatoiminnan nettotuotot	557,07	0,00	557,07
Tuloslaskelmaerä yhteensä	6 819,62	373 959,19	380 778,81

	2018		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	0,00	-11 100,00	-11 100,00
Osakkeista ja osuuksista	231,97	-43 878,14	-43 646,17
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	231,97	-54 978,14	-54 746,17
Valuuttatoiminnan nettotuotot	0,00	0,00	0,00
Tuloslaskelmaerä yhteensä	231,97	-54 978,14	-54 746,17

2.5 Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot

	2019		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Saamistodistuksista	-1 885,13	11 329,22	9 444,09
Yhteensä	-1 885,13	11 329,22	9 444,09

	2018		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Saamistodistuksista	-2 144,46	22 710,05	20 565,59
Yhteensä	-2 144,46	22 710,05	20 565,59

2.6 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2019	2018
Vuokratuotot	29 184,40	35 721,98
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 876,90	-11 723,36
Muut kulut	-24 703,52	-36 240,24
Yhteensä	-7 396,02	-12 241,62

2.7 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

	2019	2018
Liiketoiminnan muut tuotot		
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteis-	720,00	120,00

töomaisuudesta		
Muut tuotot	92 814,70	86 945,93
Yhteensä	93 534,70	87 065,93

	2019	2018
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrakulut	-21 157,13	-2 729,80
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-44 199,75	-46 532,59
Vakuusrahastomaksut	-77 552,52	-65 572,65
Muut kulut	-91 378,77	-96 895,33
Yhteensä	-234 288,17	-211 730,37

2.8 Henkilöstökulut

	2019	2018
Palkat ja palkkiot	-505 343,41	-525 774,39
Henkilösivukulut	-134 948,06	4 745,01
Eläkekulut	-126 438,76	14 598,96
Muut henkilösivukulut	-8 509,30	-9 853,95
Yhteensä	-640 291,47	-521 029,38

2.9 Muut hallintokulut

	2019	2018
Muut henkilöstökulut	-39 547,45	-43 241,56
Toimistokulut	-289 464,65	-252 245,24
Atk-kulut	-288 435,43	-279 523,75
Yhteyskulut	-38 790,34	-35 913,88
Edustus- ja markkinointikulut	-66 671,16	-86 297,30
Muut hallintokulut	0,00	0,00
Yhteensä	-722 909,03	-697 221,73

2.10 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2019	2018
Suunnitelman mukaiset poistot	-47 449,22	-53 256,96
Aineelliset hyödykkeet	-18 401,27	-18 688,73
Aineettomat hyödykkeet	-29 047,95	-34 568,23
Yhteensä	-47 449,22	-53 256,96

2.11 Odotettavissa olevat luottotappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

	2019			
Odottavissa olevat luottotappiot jaksoitetuun hankintamenoon kirjattavista rahoitusvaroista sekä takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista				
Saamisista luottolaitoksilta	911,04	0,00	-	-
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-155 410,65	9 356,90	452,74	-31 246,12
Saamistodistukset	0,00	-	-	0,00
Taseen ulkopuoliset erät	2 769,49	-	-	0,00
Yhteensä	-151 730,12	9 356,90	452,74	-31 246,12

Muiden rahoitusvarojen odottavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot

	2019			
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat saamistodistukset	3 876,93	0,00	0,00	0,00

Tytäryritys- ja omistusyh- teysyritysten osakkeiden ja osuuksien arvonalen- tumistappiot	-	-	-	0,00
Muut käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitus- varat	0,00	-	-	0,00
Yhteensä	3 876,93	0,00	0,00	0,00
Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	-147 853,19	9 356,90	452,74	-31 246,12

2018

Odotettavissa olevat luottotappiot jaksoitet- tuun hankintamenuon kirjattavista rahoitusva- roista sekä takauksista ja muista taseen ulko- puolisista sitoumuksista	Sopimuskohtai- set odotettavis- sa olevat luotto- tappiot, brutto	Peruutukset	Tuloslaskel- maan kirjatut lopullisten luot- totappioiden peruutukset	Tuloslaskel- maan kirjatut lopulliset luot- totappiot ja arvonalentu- mistappiot
Saamisista luottolaitoksilta	-36,01	0,00	-	-
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	446 092,70	19 484,00	1 636,70	-68 583,44
Saamistodistukset	0,00	-	-	0,00
Taseen ulkopuoliset erät	7 078,48	-	-	0,00
Yhteensä	453 135,17	19 484,00	1 636,70	-68 583,44

Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat saamistodistuk- set	35 903,97	0,00	0,00	0,00
Tytäryritys- ja omistusyh- teysyritysten osakkeiden ja osuuksien arvonalen- tumistappiot	-	-	-	0,00
Muut käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitus- varat	0,00	-	-	0,00
Yhteensä	35 903,97	0,00	0,00	0,00
Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	489 039,14	19 484,00	1 636,70	-68 583,44

2.12 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

	2019	2018
Pankkitoiminnan tuotot	2 652 627,89	1 987 010,68

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä.

Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1 Annetut vakuudet

Omasta velasta annetut:

Tase-erä	Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	1 506 340,00	0,00	0,00	1 506 340,00
Omasta velasta annetut yhteensä	1 506 340,00	0,00	0,00	1 506 340,00

Muiden velasta annetut:

Pankki on antanut Bonum Pankki Oyj:lle yleispanntaussitoumuksen osasta niistä varoista, jotka pankilla on sinne talletettuna.

Pantattu määrä on 1.334.339,00€ 31.12.2019.

3.2 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Veritaksen kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.3 Leasing ja muut vuokravastuut

Ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

	2019	2018
Yhden vuoden kuluessa	0,00	1 853,30
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	0,00	3 385,92
Yli viiden vuoden kuluessa	0,00	0,00

3.4 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2019	2018
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset	307 611,49	300 115,64
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	3 609 222,87	3 721 964,12
joista luottolupaukset	3 609 222,87	3 721 964,12
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	3 916 834,36	4 022 079,76

3.5 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2019	2018
Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonnäkövelvollisuusryhmään.		
Arvonnäköveron ryhmärekisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	1 603 730,22	1 956 926,57

HENKILÖSTÖÄ, JOHTOA JA LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Henkilömäärä tilikauden lopussa	Henkilömäärä tilikauden lopussa
4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2019	2018
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	6	8
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	4	2
Yhteensä	10	10

4.2 Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset

	2019	2018
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, palkat ja palkkiot	10 280,00	10 290,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, palkat ja palkkiot	173 890,86	225 991,70
Yhteensä	184 170,86	236 281,70

4.3 Johdolle myönnettyt luotot ja takaukset

	2019 Luotot	Takaukset	2018 Luotot	Takaukset
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	1 568 218,24	0,00	1 890 439,65	0,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	1 820 724,61	0,00	1 771 654,42	0,00
Yhteensä	3 388 942,85	0,00	3 662 094,07	0,00
Lisäykset	838 101,39	0,00	209 586,31	0,00
Vähennykset	996 862,09	0,00	395 292,76	0,00

Lainaehdot

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

4.4 Lähipiiritiedot

Lähipiirin määrittely

Luottolaitoksen lähipiiri määritellään tilinpäätöksessä esitettävien tietojen varten standardin IAS 24 *Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä* mukaisesti.

Saamiset, takaukset ja vakuudet lähipiiriltä

	2019 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/ vakuudet
Lähipiiriin kuulumisen peruste				
Sukulaisuus	997 375,84	0,00	0,00	0,00
Määräysvalta	293 117,01	0,00	0,00	11 499,70
Yhteensä	1 290 492,85	0,00	0,00	11 499,70

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

**) Muut kohtaan sisältyvät : Lähipiiriin kuuluvan henkilön määräysvaltayhteisö tai yhteisö, johon on huomattava vaikutusvalta sekä Eläkesäätiö/-kassa

Odotettavissa olevat luottotappiot

Tilikauden alussa	24 906,76	0,00	0,00	0,00
Tilikauden muutos	-2 802,29	0,00	0,00	0,00
Tilikauden lopussa	22 104,47	0,00	0,00	0,00

	2018 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/ vakuudet
Lähipiiriin kuulumisen peruste				
Sukulaisuus	1 298 765,08	0,00	0,00	0,00
Määräysvalta	354 158,16	0,00	0,00	20 499,70
Yhteensä	1 652 923,24	0,00	0,00	20 499,70

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

**) Muut kohtaan sisältyvät : Lähipiiriin kuuluvan henkilön määräysvaltayhteisö tai yhteisö, johon on huomattava vaikutusvalta sekä Eläkesäätiö/-kassa

Odottavissa olevat luottotappiot

Tilikauden alussa	43 898,24	0,00	0,00	0,00
Tilikauden muutos	-18 991,48	0,00	0,00	0,00
Tilikauden lopussa	24 906,76	0,00	0,00	0,00

Saamisia ja sijoituksia koskevat sekä annettujen takausten ja asetettujen vakuuksien pääasialliset ehdot: Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin. Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa luotot on myönnetty henkilökuntaehdoin. Lähipiiriluoista ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ**5.1 Omistukset muissa yrityksissä**

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Omistusosuus, %	Oma pääoma**	Tilikauden tulos*
POP Holding Oy, Helsinki	3,05	57 179 389,81	-32 178,05
POP Pankkiliitto osk, Helsinki	2,20	35 123 340,02	596 127,82
Yhteensä		92 302 729,83	563 949,77

*) Tilikauden 2018 oma pääoma ja voitto

**) Oma pääoma sisältää tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä. Yhdistelyperiaatteet on esitetty osana tilinpäätösperiaatteita.

MUUT LIITETIEDOT**6.1 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta**

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa sijoituspalvelulain 11§:n mukaista toimeksiantojen välittämistä ja toteuttamista, kaupankäyntiä omaan

lukuun, omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa ja rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalvelua sekä tallelokeroa palvelua ja niihin liittyviä palveluja.

Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun omaisuudenhoitoa.

6.2 Osuuspankkia koskevat liitetiedot

	2019	2018
Maksamatta olevien osuusmaksujen määrä	400,00	0,00
Irtisanottujen osuusmaksujen määrä	12 900,00	11 800,00
Irtisanottujen lisäosuusmaksujen määrä	179 250,00	381 280,00

Jos jäsenyys on päättynyt, voidaan irtisanottu osuuspääoma maksaa takaisin osuuskuntalain 10 luvun 1 §:n ja osuuspankkilain 19 §:n mukaisesti ja sanotuissa lainkohdissa mainituin edellytyksin.

Osuuspankin jäsenten lukumäärä	2 045	1 982
--------------------------------	-------	-------

6.3 Tilintarkastajan palkkiot

	2019	2018
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:		
Tilintarkastus	11 451,09	3 168,35
Yhteensä	11 451,09	3 168,35

6.4 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat

Pääkirja/päiväkirja
Tasekirja
Tositteet

Säilytystapa

Elektroninen arkisto
Sidottu kirja
Paperituloste

Reskontrat

Asiakasreskontrat (koneelliset)
Salkkukirjanpito
Ostoreskontra (OpusCapita)
Kassapäiväkirja
Kassaraportit
Palkkakirjanpito
Käyttöomaisuusreskontra

Elektroninen arkisto
Elektroninen arkisto
Elektroninen arkisto
Atk-tuloste
Atk-tuloste
Elektroninen arkisto
Elektroninen arkisto

Tositelajit

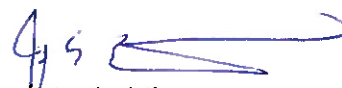
10	Maksuliiketilin tiliotteen tapahtumat
20	Ostolaskut
21	Toimitusjohtajan kulut
22	Henkilökunnan kulut
25	Ostolaskujen suoritukset
30	Ostolaskut, eOffice -pankit, ei-pankissa kiertävät laskut
32	Matkalaskut
50	ECL-kirjaukset
51	Salkkukirjanpito
56	Konekieliset viennit muista reskontrista, QS-kassalla kirjattavat tapahtumat
58	Konekieliset kustannuspaikkojen väliset siirrot
60	Sisäisen laskennan tositteet
63	Voitonjako
70	Muistiotositteet
71	Pääkirjakirjaukset
75	Palkkaviennit, maksetut palkat
80	Jaksotustositteet, purettavat viennit
82	Konekieliset laskennalliset erät
83	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, lomapalkat
85	Poistot
94	Konek. SL-tietojen korj
99	Tuloksen kirjaus
100	Liitetietotosite

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Pöytyällä 6. päivänä helmikuuta 2020

Kyrön Seudun Osuuspankin hallitus

Virpi Ali-Rontti

Juha Lehtinen

Ilkka Rantala

Marko Rantanen

Turkka Salmi

Timo Kivikoski
toimitusjohtaja

Hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksestä

Kyrön Seudun Osuuspankin hallintoneuvosto on käsitellyt osuuspankin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2019 ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Hallintoneuvosto hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ja yhtyy hallituksen ehdotukseen tilikauden ylijäämän käyttämisestä.

Pöytyällä 6. päivänä helmikuuta 2020

KYRÖN SEUDUN OSUUSPANKKI
Hallintoneuvosto

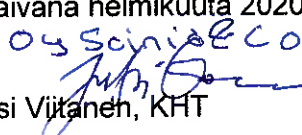
Paavo Kallio
Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Miikka Saarinen
Hallintoneuvoston sihteeri

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Pöytyällä 11. päivänä helmikuuta 2020

Jussi Viitanen, KHT